

Užsienio reikalų ministras nemato kliūčių toliau eiti pareigas

V. Ušackas tvirtino nematantis „principinių skirtumų tarp savęs, prezidentės ir Seimo pirmininkės“.

Vilnius, sausio 11 d. (BNS) – Užsienio reikalų ministras Vygaudas Ušackas pareiškė gaunamos kritikos ar pastabų nelaikantis kliūtimi, kuri trukdytų dirbti toliau, ir sako jaučiąs

visišką premjero ir valdančiosios kalicijos partnerių pasitikėjimą.

„Palaikome artimus ryšius tiek su prezidentu ir jos patarėjais, tiek su Seimo pirmininke. Vyksta pasitarimai, o jei yra pastabų, visada išsiklausau ir gerbiu nuomonę“, – sakė V. Ušackas.

Paskutiniu metu konservatorių deleguotas nepartinis ministras sulaukė Seimo pirmininkės Irenos Degutienės ir prezidentės Dalios Grybauskaitės kritikos.

Tačiau V. Ušackas pirmadienį po Vyriausybės pasitarimo žurnalistams teigė iš dviejų valstybės vadovių asmeniškai neišgirdęs priekaištų. V. Ušackas tvirtino nematantis „principinių skirtumų tarp savęs, prezidentės ir Seimo pirmininkės“.

„Mes žvelgiame visi viena kryptimi – kaip minėjau, aukščiausia Lietuvos valstybės vertybė – kad per beveik 20 nepriklausomybės metų suge-

bėjome įtvirtinti nuoseklią užsienio politiką“, – sakė ministras.

Jis pažadėjo „visomis išgalėmis“ prisidėti, kad toliau būtų įgyvendinama nuosekli užsienio politika.

„Suprantant tuos ekonominius finansinius išteklius, įvertinant vidaus politikos kaitą, kai kurių klausimų jautrumą, mano pareiga užtikrinti, kad tie vėjai ar audrelės, kurios pasireiškia vidaus politikoje, neatspindėtų ir nedarytų neigiamos įtakos užsienio politikai“, – sakė V. Ušackas.

Seimo pirmininkė I. Degutienė sekmadienį rodytoje TV3 laidoje „Savaitės komentarai“ pareiškė, kad „turbūt palaikytų“ galimą siūlymą keisti užsienio reikalų ministrą V. Ušacką, jei toks klausimas kiltų.

V. Ušackas priekaištų neseniai sulaukė ir iš prezidentės D. Grybauskaitės, kuri sakė, kad V. Ušackas ją „ne visuomet girdi“.

Beviziai santykiai pagyvino Estijos ir JAV piliečių keliones

Talinas, sausio 11 d. (BNS) – Mažiau nei per metus po bevizių kelionių į Jungtines Valstijas išplėtimo Estijos piliečiams nauja galimybe pasinaudojo beveik 18,000 žmonių.

Pasak JAV ambasados, praėjusiais finansiniais metais nuo 2008 m. spalio iki 2009 m. rugsėjo pabaigos iš Estijos Jungtinėse Valstijose pabuvojo maždaug 18,000 žmonių – daugiau

nei iš Latvijos ir iš Lietuvos.

Estijos piliečiai, turintys biometrinčius pasus, gavo galimybę vykti į JAV be vizų nuo 2008 m. lapkričio 17 d. Nauja tvarka taikoma turistinėms ir trumpoms verslo kelionėms.

Bent prieš dvi paras iki kelionės į JAV reikia užpildyti elektroninį prašymą, iš kurio tiesiog per dvi minutes bus aišku, ar jo padavėjo nėra nepa-

geidaujamųjų įvažiuoti JAV sąraše.

Rusijos arba vadinamųjų pilkųjų pasų savininkams bevizė programa netaikoma.

Kad galėtų įvažiuoti į JAV, Estijos piliečiai turi turėti biometrinčius pasus, tokie pasai Estijoje išduodami nuo praėjusių metų gegužės.

Bevizė programa taip pat taikoma Latvijos, Lietuvos, Vengrijos, Če-

kijos, Slovakijos ir Pietų Korėjos piliečiams. Iki tol bevizis įvažiavimas į JAV galiojo 14-ai vadinamųjų Europos Sąjungos senbuvų, iš prisijungusių prie ES 2004 m. šalių į šią programą buvo įtraukta tik Slovėnija.

Iki 2008 m. lapkričio 17 dienos įvažiuoti į JAV be vizų galėjo 27 valstybių gyventojai.

Lietuvoje prasidėjo pasirengimas Baltijos šalių ir JAV karinėms pratyboms

Vilnius, sausio 11 d. (BNS) – Netoli Vilniaus susirinkę Baltijos šalių ir Jungtinių Amerikos Valstijų atstovai rengiasi 2010 m. spalį Latvijoje vyksiančioms pirmosioms keturšalėms karinėms pratyboms.

Nuo pirmadienio Nemenčinėje esančiame Generolo Adolfo Ramanausko kovinio rengimo centre visą savaitę vyks pagrindinė tarptautinių pratybų „Sabre Strike 2010“ planavimo konferencija – bus rengiama dokumentacija ir pradiniai planai.

Planavimo konferencijai vadovauja JAV karinių pajėgų Europoje vadavietė, Lietuva suteikia priimančiosios šalies paramą. Renginyje dalyvauja apie 80 atstovų iš 4 valstybių.

Pratybose „Sabre Strike 2010“ bus siekiama suderinti sąveikos tvarką tarp trijų Baltijos valstybių ir JAV rengiantis tolimesniam dalyvavimui ISAF (angl. International Security Assistance Force) operacijoje Afganistane ir kitose tarptautinėse operacijose.

Planuojama, kad Latvijos teritorijoje vyksiančiose pratybose iš viso

Pratybose „Sabre Strike 2010“ bus siekiama suderinti veiksmus tarp trijų Baltijos valstybių ir JAV. **KAM** nuotr.

dalyvaus apie 2,000 karių. Mokymai truks dvi savaites – pirmąją vyks štabų ir padalinių mokymai, antrąją – sudėtinės lauko pratybos.

SAS atnaujinio skrydžius iš Vilniaus

Vilnius, sausio 11 d. (Lietuviams.com) – Skandinavijos oro linijos SAS nuo sausio 11 d. vėl pradėjo vykdyti nuolatinius skrydžius iš Vilniaus oro uosto į Kopenhagą. SAS keleivius tarp Lietuvos ir Danijos sostinių skraidins 2 kartus per dieną, iš viso 14 kartų per savaitę.

Pasak SAS atstovybės Lietuvoje vadovės Rūtos Jucienės, atnaujinusios skrydžius iš Vilniaus oro uosto, Skandinavijos oro linijos SAS ir toliau vykdys nuolatinius skrydžius iš Palangos į Kopenhagą.

Skendant Vilnius-Kopenhaga-Vilnius kryptimi ryte iš Vilniaus oro uosto lėktuvas pakyla 6.30 val., iš Kopenhagos išvykstama 8.55 val. v. (vietos laiku). Skrydžių laikas patogus tiems, kurie pasirinks Kopenhagą kaip tarpinę stotelę galutiniam kelionės tikslui kitose šalyse pasiekti.

Registracija visiems SAS skrydžiams bus vykdoma nemokamai, skrendantieji ekonomine ir ekonomine ekstra klasėmis galės nemokamai vežtis 20 kg bagažo, verslo klase – 30 kg bagažo.

Šiame numeryje:

- Sveikata. Odos priežiūra atšalus orams (p. 2)
- Be atominės elektrinės nenurimsime? (p. 3)
- B. Nainio skiltis (p. 3)
- 2009-ieji Grand Rapids apylinkėje (p. 4, 8)
- Lietuva moderniame pasaulyje (p. 5)
- Šventadienis (p. 8)
- Atsiminimai (147) (p. 9)
- Kalėdinė šventė Čikagos lituanistinėje mokykloje (p. 10)

Valiutų santykis

1 USD — 2.38 LT
1 EUR — 3.45 LT

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

Apie sausio 7 d. pasibaigusį XIII Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Pietų Amerikoje internetinės svetainės Lietuviams.com redaktorė Deimantė Dokšaitė galėjo parašyti tik „papeikiamąjį žodį Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungai“. Kodėl? Ogi todėl, kad apie daugiau nei dvi savaites vykusį kongresą tiek išeivijos, tiek Lietuvos žiniasklaida negalėjo gauti beveik jokios informacijos. Redaktorės teigimu, vienintelis gana skurdus Sąjungos informacijos šaltinis PLJS „twitter“ nustojo būti atnaujinamas kongresui nusikėlus į Braziliją (kongresas vyko trijose Pietų Amerikos šalyse). Sunku nesutikti su Daukšaitės išvadomis, pasak kurių, šitaip tylėdama PLJS skriaudžia pati save ir savo narius. Dar daugiau, Sąjungai iškyla pavojus tapti uždara organizacija, kuria netrukus nesidomės ne tik žiniasklaida, bet ir jos galimi būsimi nariai.

Vyr. redaktorė Dalia Cidzikaitė

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$150.00. Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mąžindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiamo. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA

(metams kasdiena, paskelbta) \$250.00 JAV

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klasė: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė – Renata Šerelytė

rainbow.vilnius@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

administracija@draugas.org

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Cyd. ONA RADZEVIČIENĖ

Odos priežiūra atšalus orams

Papūtus žvarbiam vėjui, atšalus orams, svarbu susirūpinti savo oda.

Labai svarbu tinkamai prižiūrėti sausą odą, kuri yra ypač jautri šalčiui, vėjui ir staigiems temperatūros pokyčiams. Ruduo ir žiema kasmet prislopina riebios odos liaukų veiklą (ji tampa mišri), o sausos odos liaukos gamina riebalų mažiau, nei reikia natūraliai apsauginei plėvelei sudaryti. Toji plėvelė, sudaryta iš riebalų ir drėkinamųjų medžiagų mišinio, saugo odą nuo sausėjimo. Taigi, trūkstant riebalų, drėgmė greičiau išgaruoja, oda tampa ne tokia elastinga, ji džiūsta, šerpetoja, šiurkštėja, trūkinėja.

Kremai, kaukės ir kitos priemonės

Labai svarbu teisingai naudoti drėkinamuosius ir maitinamuosius kremus. Jei oda sausa, einant į lauką, reikia ją patepti riebaliniu apsauginiu kremu ir papudruoti.

* Gera apsauga atvėsus orams – kreminė pudra. Sausą odą pirmiausia reikėtų patepti kremu, kuris galėtų būti ir makiažo pagrindas. Riebi oda pati pasirūpina savo hidrolipidine apsauga.

* Normalios ir sausos odos priežiūrai patartina naudoti maitinamuosius kremus, kurie išsaugo drėgmę odos ląstelėse. Tačiau tokiu kremu pasitepti reikia ne vėliau, kaip pusę valandos iki einant į lauką, nes jis gali atšaldyti ir sudirginti odą.

* Apsauginę plėvelę, neleidžiančią odai išdžiūti, sukuria kremai su liposomomis – mikroskopiniais rutuliukais, pripildytais stipriai veikiančių drėkinamųjų medžiagų, kurios nunešamos į ląsteles.

* Rudenį ir žiemą sausai odai tinka kremai, kuriuose, be kitų sudedamųjų dalių, yra didelis lipidų kiekis (nesočių riebalinių rūgščių). Tokie kremai ne tik maitina, gerina odos atsinaujinimą, bet ir sulaiko drėgmę.

* Laisvuosius radikalus drėkina, maitina, neutralizuoja kremai su hialurono rūgštimi, amino rūgštimis, provitaminu B5, vitaminais A, C, E, taip pat kremai su alyvuogių, migdolų aliejais, taukmedžio sviestu (Shea butter), kviečių, granatų sėklų ekstraktais, avokadais.

* Naudinga pašildyto aliejaus kaukė, kuri pamaitina ir sudrėkina sausą, nužvarbusią, pleiskanojančią odą. Tinka ir pramoniniu būdu gami-

namos kaukės su jūros dumbliais, mineralais. Derinant jas su serumais, poveikis dar geresnis.

* Jei oda nuvargusi, šerpetojanti patariama naudoti gydomąsias priemones su pantenoliu, alantoinu, ramunėlių, liepžiedžių ekstraktais. Jomis galima tepti veidą vakare vietoj naktinio kremo.

* Mišriai odai praverčia dvejopo poveikio kremai ir pudros, drėkinan-

tys sausus plotus ir suteikiantys maitškumo riebiems.

* Riebią ir mišrią odą saugos ir raudonąjį slopins kremai su rožmarinų, varnalėšų, citrinų, agurkų ekstraktais. Patiriamos kaukės su arbatmedžio aliejumi. Naudokite nealkoholinius valiklius.

* Jautriai odai nenaudokite kosmetikos su AHA rūgštimis. Naudokite hipoalerginį kremą. Praustis geriau virintu vandeniu, žolelių nuoviramis.

* Skeldėjančioms lūpoms naudokite medicininės kosmetikos apsauginį pieštuką ar balzamą. Padeda cinko tepalas, lygiomis dalimis sumaišytas su medetkų tepalu. Gerai drėkina ir maitina priemonės su bičių pikiu, granatų aliejumi.

* Drėkinamuosius kremus patartina dėti ant drėgnos odos (po dušo ar vonios).

* Rankų odą minkština, maitina ir drėkina kremai su glicerinu, cit-

rinų, alijošiaus, ramunėlių ekstraktais, šaltalankių, taukmedžių aliejaus vonelės.

* Įtrūkus rankų odai tinka bulvių krakmolo, sėmenų vonelės. Po jų rankų nenuplaukite, tik apšluostykite ir patepkite žuvų taukais.

* Šalancijų rankų kraujotaką pagerina pakaitinės šalto ir karšto vandens vonelės (20 kartų, paskutinį kartą – šaltas vanduo). Po to rankas reikia patepti riebiu maitinamuoju kremu ir uždėti plonas medvilnines pirštines. Galima palikti visai nakčiai.

Kiti naudingi patarimai

Šiuo šaltu metų laiku patartina vartoti daugiau aliejų, praturtinti savo dietą nepakeičiamomis riebalinėmis rūgštimis. Išlaikyti sveiką ir gražią odą padeda Omega 3 ir Omega 6 riebalinės rūgštys, kurios drėkina ją iš vidaus. Naudinga vartoti žuvų

taukus, vaistinę agurklę. Patartina valgyti produktus, turinčius vitaminų PP, C, E. Tai paukštiena, žuvis, riešutai, pupelės, vaisiai, grūdai, žalialapės daržovės.

Patariama gerti pakankamai skysčių, ypač žinant, jog dauguma amerikiečių kenčia nuo lėtinės dehidracijos (nepakankamo skysčių gavimo). Kava ir gaivieji gėrimai labiau šalina skysčius. Patartina gerti švarų, filtruotą vandenį.

Turint sausą odą, o ypač šaltuoju metų laiku, nepiktinaudžiaukite karšta vonia ir dušu, nes karštas vanduo išplauna natūralius riebalus ir džiovina, nuplaudamas natūralią apsauginę plėvelę. Išsimaudžius būtina išsitepti drėkinamuoju kremu, ypač jei oda sausa.

Stiprinkite imuninę sistemą: mankštinkitės bent 20 minučių kasdien, dalyvaukite socialiniame gyvenime (psichologai teigia, kad bendraujančių žmonių imunitetas kelis kartus stipresnis už namisėdų). Valgykite produktus, turtingus vitaminų A, B, D, E, mikroelementų seleno, cinko, mangano, aminorūgščių, jūros žuvų, rudųjų ryžių, rupios duonos, kiaušinių, morkų, įvairių daržovių ir vaisių, vartokite alyvuogių aliejaus, sėmenų.

Būkite gražūs bei sveiki.

Paruošta pagal „The Regional News“; www.Sveikas.lt

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS LINIJA

Skambinti tel.:

1-866-438-7400

pirmadienį ir ketvirtadienį nuo 6 val. v. iki 10 val. v.

Konfidencialumas garantuojamas

BE ATOMINĖS ELEKTRINĖS NENURIMSIME?

LINA PEČELIŪNIENĖ

Per smarkiai mūsų protai buvo prijungti prie tos sovietinės Ignalinos atominės elektrinės (IAE). Socialdemokratai net mėgdavo pranašauti balanos gadynę, kai tą elektrinę uždarysime.

O atsisveikinome su ja naujųjų metų išvakarėse, ir nieko. Žinoma, blogai, kad sunkmečiu 11 ct kils elektros kaina. Bet juk pylėsi gąsdinimai, kad kaina augs dvigubai. Derinant brangiai Elektrėnų elektrinėje gaminamą savą ir pirktinę elektros energiją, atsiranda šioks toks varžymasis. Didieji elektros vartotojai patys gali pasirinkti tiekėją. Nors premjeras Andrius Kubilius ir pripažįsta, kad nespėta deramai pasiruošti IAE uždarymui.

Per daug jėgų politikai eikvojo siekdami pratęsti IAE darbą. Specialusis derybininkas Aleksandras Abišala beviltiškai blaškėsi ES įstaigų koridoriuose, bandydamas išprašyti leidimą nevykdyti mūsų pačių pasirašytos sutarties. Prieš pat termino pabaigą Seime desperatiškai dar bandyta įbrukti įstatymą, pagal kurį Lietuva vienašališkai būtų nutarusi neuždaryti atominės. Iš paskutiniųjų laikėmės įsikibę tos sovietinės pabaisos. O pirmasis atkurtos Lietuvos energetikos ministras Leonas Ašmantas ėmė šaukti, kad tuos derybininkus, kurie šitaip susiderėjo dėl Lietuvos įstojimo į ES, reikia teisti kaip valstybės išdavikus.

Tikra tiesa, kad prieš dešimtmetį ES iškėlė mums sąlygą: priims į šią bendriją, tik jei pasižadėsime anksčiau uždaryti IAE. Tai dar 1998-aisiais atvirai pasakė tuometis užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas. Tais metais derėtis dėl stojimo į ES jau buvo pakviesta Estija, o mus metus paliko, kol apsispręsime. Taigi, čia derybininkų nėra kaip kaltinti. Negi Lietuvai nereikėjo stoti į ES, kad išsaugotų IAE? Negi reikėjo atsisakyti paramos uždarymui, kad elektrinė galėtų dirbti iki numatytos pabaigos – 2012-ųjų, o tada savo milijardais patys ją būtume uždarę? Absurdas.

ES reikalavimas uždaryti IAE nebuvo kokia politinė užgaida tyčia bloginti mums gyvenimą. Po Černobylio avarijos Europai siaubą kėlė tokie patys su technologine klaida Ignalinoje dirbantys RBMK reaktoriai. IAE neturėjo ir apsauginio gaubto. Todėl Senoji Europa nepasitikėjo jos saugumu, nors saugumui stiprinti skandinavai daug pinigų įdėjo. Gali būti, kad ES nepasitikėjo ir IAE darbuotojais rusais, baiminosi vagysčių ar diversijos.

Sunkiau suprasti, kodėl buvome taip įsikibę į tą elektrinę. Juk Rusija ją statė tam, kad Lietuva niekad neišsivaduotų iš sovietinio energetikos žiedo (panašus sumanymas – ir rusiško pločio geležinkelio vėžė). Po Kovo 11-osios ta IAE mums buvo tik didžiulė našta. Gamino dvigubai daugiau elektros negu Lietuvai reikia, perteklinės energijos neturėjome kam parduoti už rinkos kainą, puslėčiui tiekėm tai pačiai Rusijai, vienu metu Baltarusija net visai nemokėjo. Patys įsikalėm į galvas, kad turime pigios energijos, nors pigi ji buvo tik todėl, kad į kainą nebuvo įskaičiuotos elektrinės uždarymo išlaidos. Tik padėkoti reikia ES, kad padeda ją uždaryti.

Uždarius IAE Lietuvos energetikos priklausomybė nuo Rusijos nei sumažėja, nei padidėja. Klaidingas įsitikinimas, kad tik nauja atominė padėtų tą nepriklausomybę įtvirtinti. Didžiausia bėda, kad per nepriklausomybės dvidešimtmetį dar nepajėgėme išsiveržti iš to Rytų energetikos žiedo, dar neturime jungčių su Vakarų energetikos dažnių sistema.

Prezidentė Dalia Grybauskaitė anksčiau skeptiškai vertino naujos atominės elektrinės statybą, manydama, kad svarbiau sukurti elektros rinką. Dabar Prezidentė lyg ir keičia nuomonę. Ji teigia, kad mūsų regione reikės penkis kartus didesnių elektros gamybos pajėgumų negu yra dabar, todėl pasiteisintų nauja atominė Lietuvoje. O dauguma specialistų mano, kad Rusija tik blefuoja žadėdama statyti atomines Baltarusijoje ir Karaliaučiuje.

Klaidingas įsitikinimas, kad tik nauja atominė padėtų tą nepriklausomybę įtvirtinti. Didžiausia bėda, kad per nepriklausomybės dvidešimtmetį dar nepajėgėme išsiveržti iš to Rytų energetikos žiedo, dar neturime jungčių su Vakarų energetikos dažnių sistema.

Didžiausia klaida buvo manyti, kad Lietuva su „Maxima“ pajėgi pasistatyti naują atominę. Beviltiškai juokingai atrodėme, kurdami trigalvį slibiną, paskui vadindami jį liutu. Tik gaišome laiką. Dabar ieškome strateginio investuotojo. Pasak energetikos ministro Arvydo Sekmoko, rimtos užsienio atominės energetikos bendrovės susidomėjo. Greitai pamatysime, ar tai tiesa. Aišku tai, kad tokie strateginiai investuotojai vis tiek reikalauja valstybės užtikrinimo. Lietuva jokio finansinio patikrinimo duoti nepajėgi, negali užtikrinti ir rinkų. Kažin ar tokį investuotoją tenkintų visų trijų Baltijos šalių ir Lenkijos užtikrinimas. Kažin ar keturioms valstybėms pavyktų dėl tų užtikrinimų susitarti. Juk mes patys reikalaujume jų, kad branduolinių atliekų laidojimas neguls ant mūsų valstybės pečių.

Reikia išmušti žmonėms iš galvų, kad pasistatę atominę turėsime pigios elektros. Jau paneigti tie mitai, kad atominė energetika pigiausia ir švariausia. Elektros kaina priklauso nuo savikainos ir rinkos. A. Kubilius yra sakęs, kad dėl esamos infrastruktūros Lietuvoje statyti atominę elektrinę būtų 30 proc. pigiau negu kur nors aplinkui. Jei tai tiesa, gal tikrai atsirastų strateginis investuotojas, gal ir vėta statyti.

Mūsų valstybei atominė elektrinė būtų technologinės pažangos ir investicijų traukos centras, turėtume eksportui tinkamą prekę, didėtų bendrasis vidaus produktas. Tačiau atsinaujančių išteklių energetikai ir mažiems gamintojams būtų sunku varžytis su nauja galybe. Daug pliusų, daug ir minusų. Norėtusi, kad kuo mažesnė būtų rizika ir našta mūsų valstybei.

„Valstiečių laikraštis“

Ar skristi į Ameriką saugu?

BRONIUS NAINYS

Nes, sako didieji Vokietijos, Didžiosios Britanijos, Švedijos, Šveicarijos, Belgijos ir kitų Europos valstybių laikraščiai, išnagrinėję per Kalėdas bandyto susprogdinti iš Amsterdamo į Detroit miestą skrendančio lėktuvo atvejį. Niekada ir nebus saugu, gąsdina jie mus, nes Amerikos pastangos kariauti ir laimėti karą prieš terorizmą yra tuščios. Anot jų, šio karo laimėti negalima, todėl norint būti saugiems būsimiems keleiviams reikia sėdėti namie. Iš dalies jie gal ir teisūs, bet ką daryti tiems, kuriems skraidyti tarp Europos ir Amerikos būtina? Net ir lietuviams, nes jiems šalia kitų priemonių išlaikyti lietuviybę tarp užsienyje gyvenančių tautiečių vienas lemiančių veiksnių yra ir abipusis asmeniškasis ryšys? O bandomas susprogdinti lėktuvas kaip tik jų skrydžių take? Tarp keleivių gal buvo ir Detroit apylinkėse gyvenančių lietuvių.

Nors jau devyniolika kartų skridęs į tėvynę nei „Northwest“ oro linija, nei Amsterdamo oro uostu nesinaudojau, nesinaudosiu jais ir šį pavasarį numatytam dvidešimtam skrydžiui, nes, kaip anksčiau, taip ir šį kartą, skrisiu su SAS per Kopenhagą arba su KLM per Stokholmą. Tačiau sėsdamas į kurį vieną iš jų tikrai dairysiuosi į „Northwest“ pasikėsintoją panašios išvaizdos keleivių, nes tie visi lėktuvai irgi tame pačiame take. Nenoriu būti ore susprogdintas kokio nors žmogžudiškai nusiteikusio idioto savižudžio.

Tad ir viliuosi, kad gal ir nėra taip, kaip galvoja čia minėti laikraščiai. Kai paguoda dar ateina ir iš paties vyriausio karvedžio JAV prezidento. Tris dienas tylėjęs po kalėdinio išpuolio, Barack Obama staiga prabilo. Ir net gana tvirtu balsu: karas prieš terorizmą turi būti tęsiamas ir laimėtas. Į Baltuosius rūmus susikvietęs Ameriką nuo tokių išpuolių saugojančių tarnybų vadovus, jis pareiškė nepasitenkinimą ligšioliniu jų darbu ir pareikalavo stipresnių pastangų ir didesnės atsakomybės, saugant keleivius nuo žmogžudžių. Žinoma, krašto vadovui buvo apie ką kalbėti, nes tarnybinis aplaidumas, taigi, ir nepakankamas kovos organizavimas prieš terorizmą buvo ryškus.

Pirmiausia, kas yra per Kalėdas iš Olandijos į Ameriką skrendantį „Northwest“ lėktuvą (skrydžio nr. 253), kuriame buvo apie 300 žmonių, ketinęs susprogdinti 23 metų Nigerijos pilietis Umar Farouk Abdulmutallab ir ką jis gali padaryti, JAV saugumo įstaigos žinojo, nes pats jo tėvas joms apie tai per JAV ambasadą Nigerijoje buvo pranešęs. Tačiau atrodo, kad nė viena iš šių įstaigų į tai nekreipė dėmesio. CŽV pareigūnai žinojo, kad jis yra ir tame lėktuve, ketino Detroit jį sulaikyti ir iškvesti (žinios iš „Time“ 2010 m. sausio 11 ir 18 d. laidų). Tad kodėl jį į lėktuvą įleido arba negalėjo suimti jau jame sėdinčio? O apie įvykį sužinojusi ir patyrusi jo baigmę, Obama kabineto narė Tėvynės apsaugai (US Homeland Security) Janet Napolitano patenkinta pareiškė, kad jos vadovaujama apsaugos sistema veikia. Tikrai nuostabi nuostabiai veikianti sistema, pasakyčiau, kai jos į lėktuvą praleistą ir pradėjusį žmogžudišką veiksmą vykdyti teroristą savo nuogomis rankomis sutramdė staiga puolęs drąsus keleivis. Iš viso nuo garsiojo išpuolio 2001 m. rugsėjo 11-ąją šiai sistemai veikiant, jau net keturis kartus drąsiomis pastangomis keleiviai sutramdė veiksmus pradedančius teroristus, taip išgelbėdami apie 600 žmonių gyvybes, teigia žurnalas „Time“. Tad ar taip samprotaujanti Napolitano, nors vėliau ji ir pripažino, kad jos vadovaujama sistema šiuo atveju neveikė, tos kėdės verta, JAV prezidentas turi rimtai pagalvoti.

Anot „Time“, šis kalėdinis atvejis į Ameriką skrendančių keleivių apsaugos srityje išryškino bent keturias didžiules ydas. Pirma, į lėktuvus įeinančių keleivių prie durų tikrinimo sistema gali būti apeinama. Milijardus dolerių kainavusi įranga ir ją naudojanti tarnyba lengvai suranda paslėptus metalinius lėktuvų pagrobimo įrankius, šaunamuosius ir kitokius, tačiau negali surasti kurioje nors kūno dalyje ar tarp drabužių paslėptų sprogstamųjų skysčių. 80 gramų PETN vadinamo skysčio, pakankamo pramušti didelę angą orlaivio šone, indelį teroristas buvo įsisiuvęs į apatinių kelnų tarpkojį ir perėjo tikrinimus Nigerijos Lagos ir Olandijos Amsterdamo oro uostuose. Yra jau ir tokius skysčius „užuodžiančių“ aparatų, tačiau kol kas jų dar mažai, nes jie labai brangūs, vieno kaina 180,000 dolerių. Antra yda – tikrinimo tarnybos aplaidumas ir per menkas profesionalumas. Trečia – delsimas atsiliepti ir įvairius išpėjimus ir įvyksmus, kaip, pvz., šis kalėdinis, ir nepakankamas jų ištyrimas, reikalingas panašioms atvejams išvengti. Tačiau didžiausia yda – nepakankama išankstinė įtariamų teroristų paieška, nepakankamas teroristų suruošiančios aplinkos, stovyklų, mokyklų, joms vadovaujančių asmenų ištyrimas. CVŽ žino, kad Abdulmutallab šiam kalėdiniam išpuoliui buvo ruošiamas Jemene ir kad tarp ruošėjų buvo du iš Guantanamo kalėjimo 2007 m. paleisti ir į Jemeną grįžę teroristai. Kodėl jie buvo paleisti ir galėjo laisvi toliau teroristų grupuotėse veikti? Ar ne dėl to ir dabar išgirsta užuominą, kad Obama, anksčiau žadėjęs šį kalėjimą uždaryti, dabar taip daryti jau nebeskubėsiąs. Sprendimui įtakos galėjo turėti ir Afganistane prieš Kalėdas „al Qaeda“ nužudyti septyni CŽV pareigūnai.

Žinoma, skristi į Ameriką dėl to dar nėra saugiau, bet ženklai iš Vašingtono bent jau gera kryptimi. Ar Lietuvai neverta jais susidomėti ir Vašingtonui padėti? Ypač kai JAV sostinė tokios talkos prašo? Ir kai „al Qaeda“ pilietis Abdulmutallab per Kalėdas parodė, kad teroras jau prie mūsų tėvynės slenksčio? Užuoat išdarinėjus nesąmones ieškant esamo ar nesamo teroristų kalėjimo, kartu su Amerika pradėti rūpintis, kad į ją skristi lietuviams būtų saugu?

Alfa.lt

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

2009–IEJI GRAND RAPIDS APYLINKĖJE

LB Grand Rapids apylinkės valdybos pirmininkės **Jolantos Paalksnienės** žvilgsnis į praėjusių 2009–ųjų metų vakarinėje Michigan valstijos dalyje gyvenančių lietuvių gyvenimą.

Festivalis – vasario 7 d. Grand Rapids miesto muziejus suorganizavo etninių kraštų festivalį, kuriame šauniai sudalyvavo ir mūsų Lietuvių Bendruomenė. Turėjome vietą ir stalą, kur buvo gausiai rodomi įvairūs gintaro gaminiai, lininiai audiniai, šiaudiniai darbeliai, teikiama informacija apie Lietuvą. Festivalio organizatoriai surengė tautinių rūbų parodą, kurioje Audronė Treškienė, Ugnė Paalksnytė ir Sofija Lastienė parodė trijų Lietuvos rajonų tautinius drabužius. Už šauniai pasisekusį renginį dėkojame Gražinai Kamantienei, Sigilei Conway ir Elgai Butkevičienei, kurios ėmėsi organizuoti, atstovavo ir paruošė turtingą parodą šiam festivaliui. Toks festivalis įvyks ir 2010 metais.

Nepriklausomybės šventės – kovo 8 d. Lietuvių Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje klebonas kun. Dennis Morrow atnašavo iškilmingas šv. Mišias už Lietuvos Nepriklausomybę ir žuvusius kovoje už jos laisvę. Po Mišių parapijos šeimos centre vyko minėjimas. Jonas Treška, Jr perskaitė Michigan gubernatorės sveikinimą – proklamaciją Nepriklausomybės švenčių proga. Visi vaišinosi suneštiniais užkandžiais ir kavute. Puikią programą atliko muzikos (kanklių) ansamblis „Gabija“ (vadovė Genė Razumienė), pradžiuginęs mus lietuviška muzika, dainomis ir paaikšini- mais abiem kalbomis.

Kovo 29 d. įvyko metinis LB apylinkės susirinkimas, kuriam pirmininkavo Sigilė Conway, sekretoriavo Jolanta Paalksnienė. Pagerbta ir prisiminta senieji mirusi Verutė Paovienė. Praėjusių metų apylinkės susirinkimo protokolą perskaitė Vytautas Jonaitis, kuris trejus metus buvo JAV LB tarybos narys ir LB Michigan apygardos valdybos sekretorius. Po visų valdybos narių ir komitetų pranešimų ir finansinių apyskaitų į naują Kontrolės komisiją buvo perrinkti Gražina Dainelienė, dr. Simona Jonaitytė-Acuna ir Juozas Ugianskis. Į apylinkės valdybą dviejų metų kadencijai buvo perrinkti ar naujai išrinkti Elga Butkevičienė,

Jolanta Paalksnienė ir Audronė Treškienė. Dar metams valdyboje liko Sigilė Conway, Sofija Lastienė, Edmundas Paalksnis ir Jonas Treška, Jr. Lietuvių Fondo įgaliotinė ir Vasario 16-osios gimnazijos rėmėjų būrelio vadovė perrinkta Gražina Kamantiene, o lietuviškų Mišių koordinatoriumi J. Treška, Jr. Po diskusijų ir klausimų buvo nutarta vėl ruošti LB gegužinę, išdalintos per Nepriklausomybės švenčių minėjimą surinktos aukos, nutarta atgaivinti ir rudenį atidaryti lituanistinę mokyklą, vėl ruošti Kalėdų švenčių pokylį. LB apylinkės valdyba pasiskirstė pareigomis: pirmininkė – Jolanta Paalksnienė, vicepirmininkė – Sofija Lastienė, sekretorė – Audronė Treškienė, išdininkas – Jonas Treška, Jr, ryšininkė – Sigilė Conway, nariai –

Vaikai laukia Kalėdų senelio Grand Rapids kalėdinėje šventėje.

Elga Butkevičienė ir Edmundas Paalksnis.

Gegužės mėnesį apylinkė surengė rinkimus į naują JAV LB tarybą. Apylinkės sąrašuose buvo 152 šeimos bei paskiri asmenys, kurie gavo kvietimus balsuoti. Šį kartą į JAV LB tarybą iš mūsų apylinkės niekas nekandidavo. Rinkimų komisijai pirmininkavo Elga Butkevičienė.

Birželio 13 d. mūsų apylinkė dalyvavo Grand Rapids miesto mu-

Viduryje Grand Rapids „Baltijos kranto“ lituanistinės mokyklos direktorė Svaja Mikulionytė su mokinėmis Karolina Jevaitaite (k.) ir Ugnė Paalksnyte.

ziejaus „Grand Race Road Rally“ programoje, Amerikiečių grupės turėjo progą aplankyti lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapiją, daugiau susipažinti su lietuvišku menu ir valgiais. Pristatyti lietuviški žagarėliai (dar vadinami ausytėmis), lietuviškas varškės sūris ir tautinės juostos. Dėkojame Sofijai Lastienei už skanius žagarėlius ir Gražinai Kamantienei – už juostas.

Tūkstantmetis – birželio 13 d. Grand Rapids LB apylinkė suruošė vaikų piešinių konkursą Lietuvos vardo tūkstantmečiui paminėti. Buvo nutarta konkursą tęsti ir pakartoti rudenį, kai veiks lituanistinė mokyk-

tėvus ir abi mokslo daktarės, džiaugdamiesi šeimos mokslo laimėjimais.

Trėmimai. Birželio 28 d. lietuvių Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje buvo atnašaujamos šv. Mišios Birželio trėmimams paminėti, Mišias atnašavo klebonas kun. Dennis Morrow.

Gegužinė. Rugpjūčio 15 d. Grand Rapids LB apylinkė suorganizavo smagią gegužinę, kuri įvyko Dovydo ir Gražinos Dainelių gražioje sodyboje ant Thornapple upės kranto. Čia valdybos nariai surengė šaunią loteriją, žaidimus vaikams, siūlė skanių valgių. Skambėjo lietuviška muzika, visi turėjo gerą progą vakare susiburti prie didelio laužo. Ačiū Dovydui ir Gražinai už šiltą priėmimą.

Fulbright stipendininkas. Rugpjūčio 25 d. į Vilniaus universitetą Lietuvoje vienerių metų studijoms išskrido mūsų LB apylinkės narys Andrius Lukas. Jis pavasarį bakalauro laipsniu baigė Kalamazoo College, o vasarą gavo JAV prestižinę Fulbright stipendiją, kaip vienas iš penkių tokių specialių amerikiečių studentų. Andrius Vilniuje ruošia magistro laipsnį, sugrįžęs šių metų rudenį tęs teisės studijas Čikagoje.

Lituanistinė mokykla – rugsėjo 13 d. Labai smagu pasidžiaugti, kad po daugelio metų pertraukos nauja lituanistinė mokykla „Baltijos krantas“ pamokas pradėjo rugsėjo 13 d. Pamokos vyksta kas antrą šeštadienį lietuvių Šv. Petro ir Povilo parapijos mokykloje. Mokykloje yra 13 įvairaus amžiaus vaikų. Dėkojame tėvams ir Gražinai Kamantienei už mokyklos suorganizavimą, direktorei ir mokytojai Svajai Mikulionytei, kuri sutiko mokyti mūsų jaunąją kartą, ir Svajos pagalbininkėms savanorėms mokytojoms Ventai Civinskaitei Norris ir Emilijai Pranckevičiūtei. Mokyklos tėvų komitetą sudaro: Edita Jevaitienė, Broderick Norkus, išdininkas Jonas Treška, Jr ir direktorė Svaja Mikulionytė.

Nukelta į 8 psl.

Kalba Grand Rapids LB valdybos pirmininkė Jolanta Paalksnienė.

„Baltijos kranto“ lituanistinės mokyklos direktorė Svaja Mikulionytė (k.) ir mokiniai atlieka programą per LB Grand Rapids apylinkės Kalėdų eglutę.

NEW YORK, NY

Lietuva moderniame pasaulyje

JURGITA RAŠKEVIČIŪTĖ
Specialiai „Draugui“
iš New York

Ir vėl krūva laiškų apie artėjančius sezono renginius New York mieste: Kalėdos mokykloje, Kalėdos mieste ir Kalėdos bažnyčioje. Staiga tarp šių visų gražių Kalėdinių renginių pamatau Lietuvos gen. konsulato New York informaciją apie organizuojamą Vidmanto Ilčiuko darbų parodą. Geriau patyrinėjusi skelbimą, pastebiu, jog ir laikas, ir vieta kaip tik tinka man, tad nieko nelaukusi kulniuotu penktąja aveniu konsulato link.

Vos tik įžengus į Lietuvos gen. konsulato patalpas, akį iškart patraukė spalvingos didžiulės fotografijos ant sienų, kurių turinys man pasirodė sunkiai suprantamas. Kiekvienas žmogus yra nepakartojamas savo sugebėjimais ir darbais, o jeigu šie darbai dar priverčia ir gerai pamąstyti, tai, galima sakyti, esi pačioje meno sumaišties viršūnėje. Tokių fotografijų tapytoją Vidmantą Ilčiuką man atspindėjo jo darbai tą vakarą Lietuvos gen. konsulate.

Vilniety menininką būtų galima pavadinti ir fotografu, ir tapytoju, nors paskutiniu metu jis daugiausia kuria fotografiją. Keista, tačiau V. Ilčiuko fotografija – netradicinė. Tiek spalvoti, tiek ir nespalvoti menininko kūriniai atrodo tarsi tapybos drobės. Gausus koloritas, kontrastingos spalvos, faktūra, užšifruota reikšmė ir vaizdo prasmingumas suteikia Vidmanto darbams nepaprastumo. Menininko pasaulis kupinas lemtųjų ženklų, netikėtumų ir nuojautų, kuriuose gali įžvelgti, atrodytų, nekalčiausius vaizdus, buitinio gyvenimo akimirkas. Taip pat menininko sugebėjimas paprastam daiktui ar reiškiniui suteikti nepaprastą prasmę skleidžia originalumo ir unikalumo kvapus.

Savo svarbiausiose cikluose „Miestas“, „Diena“ ir „Laiptinė“ V. Ilčiukas vaizduoja miestą, kuriame stengiasi atsikratyti romantizmo įvaizdžio ir perteikti jo ypatingą būseną. Kiekvienas darbo ciklas, papildomas vienas kitą, sukuria itin stiprų traukos lauką. Kai kuriuose ciklų darbuose nagrinėjami įvairūs sociokultūriniai, erdvės ir laiko aspektai.

Mane labiausiai sužavėjo Lietuvos gen. konsulo New York, ambasadoriaus Jono Paslausko pasakyta mintis, jog šis menininkas, kurdamas savo darbus, nenaudoja jokių kompiuterių, ką šiais laikais gana sunku įsivaizduoti. Tad nenuostabu, jog jo kūrinius saugo ir brangina ne tik Lietuvos Dailės muziejus, bet ir Jungtinių Tautų būstinė Ženevoje.

Šis renginys buvo skirtas ne tik fotografo darbams parodyti, bet kartu pasidžiaugti ir padėkoti visiems lietuviškų filmų, kurie 2009 m. gruodžio 4–13 dienomis pirmą kartą buvo rodomi didžiausiame ir įtakingiausiame pasaulio modernaus meno muziejuje MoMa, režisieriams. Anot J. Paslausko, tai yra gražus, neeilinis ir istorinis įvykis.

Išskirtinis dėmesys buvo skiriamas lietuviško kino režisieriams, kurie kaip tik tą vakarą buvo susirinkę Lietuvos gen. konsulate ir, žinoma, šio istorinio įvykio sumanytojai,

kuris ir atrinko lietuviškų filmų programą, Laurence Kardish. L. Kardish yra MoMa muziejaus kino departamento vyr. kuratorius, garsus JAV kino kritikas, surengęs kelis šimtus kino renginių ir retrospektyvų. Jo teigimu, šis istorinis įvykis yra puiki galimybė žmonėms susipažinti su Lietuvos kultūra, menu ir pasaulėžiūra.

Visą savaitę buvo rodomi 1990–2009 m. rinktiniai lietuviški filmai, skirtingais būdais atskleidžia tapatumo ir tautiškumo temas. Kai kurie šių filmų kūrėjai tokie kaip Šarūnas Bartas, Arūnas Matelis ir Jonas Mekas, kurio kūrybinė ir organizacinė veikla JAV ypač svarbi Amerikos nepriklausomo kino raidai, yra pelnę ir tarptautinį įvertinimą. Kiti lietuviškų filmų kūrėjai: Raimundas Banionis, Romas Lileikis ir Stasys Motiejūnas – taip pat nusipelnę būti labiau žinomi užsienyje, kaip ir kino režisieriai Kristina Buožytė ir Gytis Lukšas. Tai dar viena gana svari priežastis surengti šį renginį.

Visi vaidybiniai, dokumentiniai ir trumpametražiai filmai, kurių iš viso buvo 15, buvo paimti iš Lietuvos filmų archyvo. Tokios didelės apimties nacionalinio kino retrospektyvas MoMa muziejuje tradiciškai pristato tik šalys su išsivysčiusiu kino verslu. Lietuvai tai puiki galimybė parodyti pasauliui ryškiausius savo šalies filmus, sukurtus per paskutiniuosius 20 metų. Nedaugelis amerikiečių žino, kas yra Lietuva, tad turime būti ypač dėkingi tokiems režisieriams kaip Matelis, Bartas ar Mekas, garsinanties mūsų kūrybą ir Lietuvos vardą.

Kartu tai yra pirmasis toks platus renginys, kuriame ne tik JAV žiūrovai, bet ir patys užsienio lietuviai turėjo progą daugiau sužinoti apie Lietuvos filmus, jų kūrybą, pabendrauti su pačiais režisieriais.

Lituvai dar būnant Sovietų Sąjungos sudėtyje, lietuvių režisierių filmai jau buvo pelnę tikroviškiausių filmų vardą. Pirmaisiais šalies nepriklausomybės metais lietuvių režisieriai sukūrė nemažai kūrinių, kuriuose originaliai, aistringai ir provokuojančiai nagrinėjo asmeninės ir socialinės tapatybės temas. Šiandieninis pasaulinio kultūrinio centro MoMa dėmesys Lietuvos kinui yra didžiulis laimėjimas.

V. Ilčiuko parodos atidaryme apsilankė ir Lietuvos kino režisieriai, kurių filmus radė modernaus meno muziejus MoMa.

Su LR gen. konsulatu New York atsiveikino konsulato kultūros siela Dina Kopilevič (viduryje).

Baigdamas šį dvigubai svarbų ir linksmą renginį, Lietuvos gen. konsulas NY, ambasadorius Paslauskas pranešė ir vieną liūdną naujieną. Buvusi konsulato kultūros siela Dina Kopilevič grįžta į Lietuvą. Tai buvo jos paskutinis surengtas renginys NY. Gen. konsulo teigimu, Dina, dirbdama konsulate, gražiai ir nuoširdžiai atliko politikos, bendradarbiavimo su kitomis kultūromis, ekonomikos ir kitus darbus. Galbūt konsulato nariams kiek ir liūdnoka, tačiau Dina šypsosi – ji sugrįžta į Tėvynę, kur

dirbs Lietuvos užsienio ir reikalų ministerijoje.

Galiausiai dar kartą prisimenant šį gražų renginį su nepakartojamomis V. Ilčiuko fotografijomis, negaliu nepaminėti Kazickų šeimos, kuri buvo pagrindinė šios parodos rėmėja. Tad dar viena padėka keliauja Kazickams už jų gerą ir dosnią širdį. Tikiuosi, jog šis renginys paliko didelį įspūdį ne tik man, bet ir visiems dalyviams. Džiaugiamės ir dėkojame, jog esame mažos šalelės, bet garsūs didžiais darbais lietuviai.

Audronės Mačiūnaitės nuotraukos

Vilnius, sausio 11 d. (ELTA) – Šeštadienį, artėjant Sausio 13-ajai – Laisvės gynėjų diena, Vilniuje surengtas XIX tradicinis tarptautinis bėgimas „Gyvybės ir mirties keliu“, skirtas žuvusiems už Lietuvos laisvę atminti. Jau devynioliktą kartą rengiamas pagarbos bėgimas nėra varžybos, jame nesiekama išaiškinti nugalėtojų ir prizininkų. Visiems, kurie sėkmingai įveikė 9 kilometrų nuotolį, buvo įteiktos atminimo gairės, jie buvo vaišinami sumuštiniais ir kareiviška arbata. Kiekvienais metais į šį renginį atvyksta apie 3,000 dalyvių. Bėgime dalyvavo ir Lietuvoje reziduojantys užsienio šalių diplomatiniai atstovybių vadovai bei Užsienio reikalų ministerijos darbuotojai. **Eltos** nuotr.

Sausio 13-osios aukų tėvai priversti minti teismo slenkstį

Vilnius, sausio 11 d. (BNS) – Vilniaus miesto 3-ajame apylinkės teisme pirmadienį baigta nagrinėti civilinė byla, kurioje verslininkas Algis Klimaitis, siekdamas apginti savo garbę ir orumą, reikalauja paneigti viešai paskelbtą teiginį, jog jis buvo KGB agentas. Trečiaisiais asmenimis šioje byloje patraukta 14 žmonių, tarp jų – Sausio 13-osios aukų tėvai, Kovo 11-osios Akto signatarė, dabartinis parlamentaras, Seimo nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Arvydas Anušauskas.

Teismo posėdyje dalyvavusi Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos atstovė Jūratė Marcinkevičienė piktinosi, kad Sausio 13-osios minėjimo išvakarėse 1991 m. žuvusiųjų artimieji priversti minti teismo slenkstį.

Žuvusiųjų per Sausio 13-ąją artimieji – Stasė Asanavičienė, Vincė ir Antanas Gerbutavičiai, Vanda ir Rimantas Juknevičiai, Vitalija ir Juozas Krivickai, partizanas, Juozo Lukšos-

Daumanto brolis Antanas Lukša, disidentė sesuo Nijolė Sadūnaitė, parlamentaras A. Anušauskas, signatarė Zita Šličytė ir kiti – teisme turi aiškintis dėl 2004 m. birželį pasirašyto „Lietuvos piliečių memorandumo dėl K. Prunskienės valstybinio nepatikimumo“. Jame teigiama, kad tuomet į prezidento pareigas pretendavusi Kazimira Prunskienė yra valstybiškai nepatikima.

Be kita ko, šiame pareiškime buvo ir sakiny, kad „K. Prunskienė palaikė ryšius su KGB agentu A. Klimaičiu“. A. Klimaitis reikalauja, kad šis teiginys būtų paneigtas. Paneigimo jis reikalauja iš memorandumą paskelbusių žiniasklaidos priemonių, o ne iš pareiškimo autorių.

Liustracijos komisija buvo pripažinusi A. Klimaitį slapta bendradarbiavus su sovietų saugumu ir turėjus Kliugerio slapyvardį, bet 2006 ir 2007 m. teismų sprendimais šis nutarimas panaikintas.

Ardomas tarptautinis narkotikų prekiautojų tinklas

Vilnius, sausio 11 d. (ELTA) – Vilniaus apygardos prokuratūra Kauno apygardos teismui perdavė baudžiamąją bylą, kurioje Kauno rajono gyventojas 47 metų R. A. kaltinamas neteisėtu kvaishalų, šaunamųjų ginklų ir šaudmenų laikymu.

Baudžiamojoje byloje tęsiamas ikiteisminis tyrimas dėl neteisėto labai didelio kiekio psichotropinių medžiagų kontrabandos, dokumentų klastojimo.

Ikiteisminio tyrimo metu bendradarbiaujant su Eurojusto, Europolo, Lietuvos kriminalinės policijos biuro, Kauno ir Vilniaus apskričių policijos komisariatų bei kitų teisėsaugos įstaigų pareigūnais, sulaikyta daugiau kaip dešimt asmenų.

Tiriant bylą Švedijos Karalystėje sulaikyti Lietuvos piliečiai 39 metų S. A. ir 22 metų K. Š., kurie automobilyje įrengtoje slėptuvėje gabeno per 4 kg kanapių dervos. Kontrabandininkai nuteisti ir šiuo metu atlieka bausmę Švedijoje.

Įvairiose Lietuvos vietose – Kaune, Kauno, Kaišiadorių, Lazdijų rajo-

nuose, Jonavoje – atliktų kratų metu paimta apie 13 kg medžiagos su labai dideliu kiekiu psichotropinės medžiagos – metamfetamino, didelis kiekis kanapių dervos, maždaug 75,000 tablečių „Extazy“, kanapių ir jų dalių, per 50 dėžių nelegaliai laikomų cigarečių, pistoletai TT, „Smith& Wesson“, šovinių.

Ikiteisminio tyrimo metu surinkti duomenys leidžia daryti prielaidą, kad Kauno ir Jonavos miestų bei rajonų gyventojai, veikdami organizuotoje grupėje su Nyderlandų Karalystės gyventojais ir kitų užsienio šalių piliečiais, ilgą laiką Lietuvoje, Nyderlanduose ir kitose užsienio šalyse išgydavo didelius kiekius psichotropinių, narkotinių medžiagų, kanapių dervos, „Extazy“ tablečių. Dalį jų, panaudodami automobilius su įrengtomis slėptuvėmis, kontrabanda gabendavo ir į Lietuvą, ir iš Lietuvos, parduodavo mūsų šalyje ir Skandinavijos valstybėse. Nusikalstamoms veikoms įgyvendinti jie įgijo ir laikė šaunamuosius ginklus bei šaudmenis.

Siūloma prisipažinusiems dėl bendradarbiavimo su KGB netaikyti apribojimų

Vilnius, sausio 11 d. (BNS) – Krašto apsaugos ministrė konservatorė Rasa Juknevičienė teikia įstatymo pataisą, kuria siūloma prisipažinusiems dėl bendradarbiavimo su sovietų specialiosiomis tarnybos netaikyti apribojimų susipažinti su slapta informacija.

Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymą, numatantį, jog su tokia informacija neleidžiama susipažinti tiems, kas dėl Lietuvai priešiško intereso yra bendradarbiavęs ar palaiko ryšius su kitos valstybės specialiąja tarnyba arba su asmenimis, bendradarbiaujančiais su kitos valstybės specialiąja tarnyba, siūloma papildyti išlyga.

Ši išlyga numatyta, kad draudimas netaikomas asmeniui, kuris Asmenų, slapta bendradarbiavusių su buvusios SSRS specialiosiomis tarnybomis, registracijos, prisipažinimo, įskaitos ir prisipažinusiųjų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka laikomas prisipažinusi apie slaptą bendradarbiavimą su buvusios SSRS spe-

cialiosiomis tarnybomis ir jam netaikomi tame įstatyme nustatyti veiklos apribojimai.

Kaip teigiama aiškinamajame rašte, būtina sąlyga darbui ar susipažinimui su įslaptinta informacija yra asmens lojalumas Lietuvos valstybei ir jo patikimumas, o jeigu jis įstatymų nustatyta tvarka savanoriškai prisipažino Lietuvos valstybei apie buvusį slaptą bendradarbiavimą su SSRS specialiosiomis tarnybomis, „laikytina, kad asmuo yra pakankamai lojalus ir patikimas“.

Šiuo metu galiojantis Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymas vienojai ir neribotą laiką draudžia asmenims, slapta ir priešiškais Lietuvos valstybei tikslais bendradarbiavusiems su užsienio, įskaitant buvusios SSRS, specialiosiomis tarnybomis, dirbti su bet kokia įslaptinta informacija, nepriklausomai nuo to, ar asmuo teisės aktų nustatyta tvarka savanoriškai prisipažino apie savo bendradarbiavimą, ar nuspėję tokį bendradarbiavimo faktą.

Lietuvoje įvaikinta 110 mažylių

Vilnius, sausio 11 d. (BNS) – Praėjusiais metais lietuvių šeimos įvaikino 110 be tėvų globos likusių vaikų. Tai didžiausias Lietuvoje įvaikintų mažųjų skaičius per pastarąjį dešimtmetį, pranešė Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba.

Praėjusį dešimtmetį mūsų šalyje per metus būdavo įvaikinama nuo 40 iki 90 globos namų auklėtinių. Tik 2006

m. ir 2008 m. šis skaičius perkopė 100.

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos duomenimis, šiemet įvaikinti 95 vaikai iki 3 metų, 13 vaikų – nuo 4 iki 6 metų, 2 vaikai – nuo 7 iki 9 metų.

Naujus namus rado 52 mergaitės bei 58 berniukai. Iš 103 įvaikintųjų šeimų septynios įvaikino po 2 vaikus.

Naujas V. V. Landsbergio filmas – apie Tibeto jėgą ir kančią

Vilnius, sausio 11 d. (ELTA) – Vilniaus kino teatre „Pasaka“ visą savaitę bus rodomas naujas Vytauto V. Landsbergio dokumentinis filmas apie Tibetą „Nuo pasaulio stogo“.

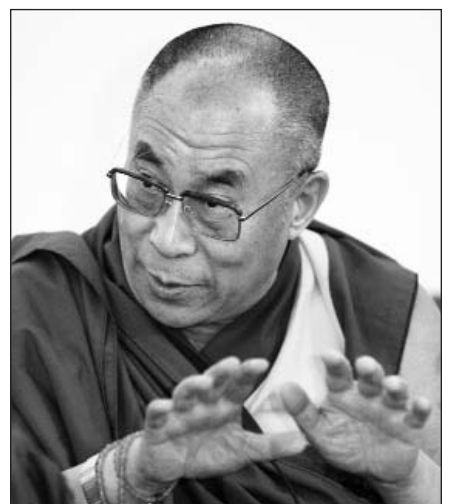
2008 m. vasarą, prieš prasidedant taikos simboliu laikomoms Bejing olimpinėms žaidynėms, režisierius Vytautas V. Landsbergis su grupe bendražygių tris savaites rinko medžiagą apie kitokią laisvę ir taiką. Iš šios dokumentikos ir gimė jautrus ir optimistiškas filmas „Nuo pasaulio stogo“.

Filmas „Nuo pasaulio stogo“ – kitoks nei buvusieji režisieriaus kūriniai. Tai ne archyvinis, ne biografinis, o būsenų, vaizdų kupinas pasakojimas, paties V. V. Landsbergio pavadintas „mažąžode meditacine“ istorija. Filmą – apie sudėtingą okupuoto Tibeto padėtį ir emigracijoje gyvenančius pabėgėlius bei jų vadovą – Dalai Lamą.

„Remiamės Jo Šventenybės autoritetu ir mintimis norėdami parodyti, kad Tibetas yra viena aukščiausių dvasinių kultūrų pasaulyje. Tibetiečių dvasinė kultūra, perduodama iš lūpų į lūpas, yra tokia jėga, tokia galybė, kad į tą tradiciją negali įsiterpti jokia kita jėga, jokie kiti informacijos šaltiniai“, – sakė V. V. Landsbergis.

1949 m. Kinija okupavo Tibetą, o 1959 m. įvyko masinis tibetiečių sukilimas, kurį Kinijos armija itin žiauriai numalšino. Vien Lasos regione buvo nužudyta 87,000 tibetiečių. Jų

dvasinis vadovas Dalai Lama pabėgo į Indiją. Kinų okupacijos metais žuvo apie 1,2 milijono tibetiečių – tai šeštadalis Tibeto gyventojų. Šiuo metu Indijoje, Nepale, Europoje ir Amerikoje gyvena per milijoną pabėgėlių iš Tibeto, tarp jų – ir Tibeto dvasinis vadovas Dalai Lama.

Tibeto dvasinis vadovas Dalai Lama. **SCANPIX** nuotr.

Nors filmas trunka vos 30 minučių, visa dokumentinės juostos trukmė 30–40 valandų. Tik grįžęs iš kelionės, V. V. Landsbergis pasakojo, jog tai buvusi apžvalginė ekspedicija, pateikusi sukrečiančios medžiagos naujam lietuviškam dokumentiniam filmui. Režisieriui net kilusi mintis, ar verta rodyti tai, kas dedasi aklinau uždarytame Tibete, nes pasaulis mažai žino, kas darosi už sienos, ir nelabai tuo domisi.

Pasaulio naujienos

Treniruojasi JAV remiami Jemeno vyriausybės kovos su terorizmu būriai.
AFP/Scanpix nuotr.

JAV neketina siųsti savo pajėgų į Jemeną

Washington, DC, sausio 11 d. (AP/BNS) – JAV prezidentas Barack Obama pareiškė neketinantis siųsti Amerikos pajėgų į Jemeną arba Somalį.

Duodamas interviu žurnalui „People“ B. Obama sakė tebetikintis, kad tarptautinio teroristų tinklo „al Qaeda“ pagrindinis aktyvumo centras tebėra Afganistano ir Pakistano pasienyje.

„Niekada neatmetu jokios galimybės pasaulyje, kuris yra toks sudėtingas“, – pabrėžė prezidentas, tačiau pridūrė, kad „šalyse, tokiose kaip Jemenas ir Somalis, darbas su tarptautiniais partneriais šiuo metu yra pati veiksmingiausia“ priemonė.

Pastaruoju metu didėjo nerimas dėl stiprėjančio terorizmo Arabijos pusiasalyje esančiame Jemene, taip pat Rytų Afrikos valstybėje Somalyje, užimančiame strategiškai svarbią nuostatą prie pasaulinių laivybos krypčių į Artimųjų Rytų naftos gavybos regionus.

Pasak JAV pareigūnų, per praėjusias Kalėdas į Detroit skridusį keleivinį lėktuvą mėginęs susprogdinti nigerietis buvo apmokytas „al Qae-

da“ Jemene. 23 metų Umar Farouk Abdulmutallab tardomas gyrėsi, kad dar maždaug 20 žmonių yra rengiami vykdyti panašius išpuolius, savaitgalį pranešė CBS. JAV pareigūnai sakė, kad U. F. Abdulmutallab pateikia naudingos informacijos.

„Neketinu siųsti JAV batų į tų regionų žemes“, – pareiškė B. Obama.

JAV generolas David Petraeus, kuris kontroliuoja karinius veiksmus Irake ir Afganistane, sakė, jog Jemeno užsienio reikalų ministras „gana aiškiai leido suprasti, kad Jemenas nenori įsileisti amerikiečių karių. Iš tiesų mes išgirdome gerą atsakymą“.

Sekmadienį paskelbtame interviu D. Petraeus pridūrė: „Visada trokštame, kad problemą spręstų šalis, kurioje ji iškilo. Mes norime padėti ir teikiame paramą.“

Savo ruožtu JAV ginkluotųjų pajėgų štabų vadų komiteto pirmininkas admiralas Michael Mullen sakė televizijai CNN: „Šiuo metu kalbant apie kokius nors batus tose teritorijose, Jungtinių Valstijų atveju tam nėra jokios galimybės.“

Rusijos politologai nesitiki proveržio Rusijos ir ES santykiuose

Maskva, sausio 11 d. („Interfax“/BNS) – Ispanijos pirmininkavimas Europos Sąjungoje (ES) bus „psichologiškai patogus“ Maskvai, bet didelių poslinkių santykiuose su 27 šalių bloku tikėtis nereikėtų, mano Rusijos politologai.

„Rusijai Ispanija psichologiškai partnerė gana naudinga. Tai senoji Europa, tai šalis, kuri su Rusija, bent jau po Franco mirties, labai greitai užmezgė draugiškus santykius“, – sakė Politikos technologijų centro direktoriaus pavaduotojas Aleksej Makarkin.

Politologo nuomone, Ispanija, kaip pirmininkaujanti Europos Sąjungoje, bus patogi partnerė Rusijai. „Ten dabar valdžioje socialistai, vadovaujamai Zapatero, kurie savo europinėje politikoje žvalgosi daugiau į Prancūziją ir Vokietiją nei, tarkime, į Didžiąją Britaniją, su kuria Rusijos santykiai vis dar tebėra labai sudėtingi. Psichologiškai Rusijai bus labai patogiu dirbti su Zapatero, bet turbūt psichologija čia ir bus apsiribota“, –

sakė A. Makarkin.

Panašią su tuo nuomonę pareiškė ir Europos instituto direktoriaus pavaduotojas Sergej Karaganov. Pasak jo, Ispanijos pirmininkavimas Bendrijai yra teigiamas Maskvai, nes Madridas tradiciškai ragina gerinti Rusijos ir ES santykius.

Tačiau, mano politologas, pasaulinio pobūdžio Rusijos ir ES santykių permainų pirmininkaujant Ispanijai nebus. Bet, mano jis, galima tikėtis tam tikrų poslinkių dėl lengvesnio vizų režimo.

Savo ruožtu Politikos technologijų centro atstovas A. Makarkin, vertindamas teigiamus būsimo bendradarbiavimo veiksmus, pažymėjo, kad Maskva neturi pagrindo laikytis santūraus požiūrio į Ispanijos pirmininkavimą.

„Rusija neturės santūraus požiūrio į šį pirmininkavimą, kaip tai pernai buvo su Čekija, kai kilus ‘dujų krizei’ taip ir nepavyko plėtoti santykių su Rusija“, – sakė politologas.

EUROPA

MINSKAS

Rusijos naftos tiekimas į Baltarusijos naftos perdirbimo gamyklas ir jos tranzitas per Baltarusijos teritoriją vyksta numatyto režimu, pranešė susivienijimo „Belneftchim“ sekretorė spaudai Marina Kostiučenko. Šeštadienį Maskvoje baigėsi dar vienas tarpvyriausybinių derybų dėl naftos tiekimo į Baltarusiją sąlygų ratas. Šalys per šį ratą vėl nesusitarė, nors pareiškė, kad jų nuostatos suartėjo.

LONDONAS

Didžiosios Britanijos policija Londono Heathrow oro uoste sulaikė tris vyrus, kurie grasino susprogdinti keleivinį lėktuvą. Kaip pranešė BBC, tai įvyko penktadienio vakare aviacijos bendrovės „Emirates Airlines“ lėktuve, kuris ruošėsi skristi kryptimi Londonas-Dubajus. Pasak BBC, prieš pat pakilimą į lėktuvą įlipo policininkai, kurie tiesiog išnešė ant rankų tris vyrus, grasinusius, kaip teigia įgulos nariai, susprogdinti sprogstamąjį įtaisą. Po to lėktuvas buvo kruopščiai patikrintas, bet jame nerasta jokių įtartinų ar pavojingų daiktų. Apie sulaikytuosius tėra žinoma tik tai, kad jie yra britai.

RYGA

Latvijos Konstitucijos apsaugos biuras (KAB) nenumato, kad ateityje mažės šalių, neįeinančių į ES ir NATO, specialiųjų tarnybų domėjimasis Latvija. KAB sekretorė spaudai sakė, kad šį domėjimąsi galima vertinti kaip nemažėjantį, o šių specialiųjų tarnybų aktyvumo lygis Latvijoje ir kitose NATO ir ES šalyse panašus.

VARŠUVA

Šiaurės rytų Palenkės vaivadijos policininkai ir pasieniečiai, pasitelkę sraigtasparnį, antra para ieško dviejų geologų, praneša Lenkijos naujienų agentūra PAP. Jie dingę Žendziano apylinkėse netoli Balstogės miesto. Paskutinį kartą žmonės juos matė naktį iš šeštadienio į sekmadienį Kermusių kaime netoli Tykocino. Kaip nurodė policija, abu vyriškiai

važiavo lengvąja mašina, kuriai ant stogo yra įtaisyta grėžimo įranga.

TBILISIS

Gruzijos prezidentas Michail Saakašvili JAV senatoriui John McCain suteikė Gruzijos nacionalinio didvyrio vardą. John McCain į Gruziją atvyko kartu su senatoriais John Barrasso ir John Thune. JAV senatorius J. McCain, kuris nuolat reiškė savo paramą Gruzijai per ir po 2008 m. rugpjūčio mėn. vykusio karinio Rusijos ir Gruzijos konflikto, Gruzijos vadovui paliaubų dieną telefonu sakė, kad „šiandien mes visi esame Gruzijos piliečiai“.

BERLYNAS

Jungtinės Valstijos po 2001 m. rugsėjo 11 d. teroro išpuolių į Vokietiją buvo pasiuntusios 25 JAV centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) agentus ir planavo neteisėtai „perkelti“ įtariamus tarptautinio teroristų tinklo „al Qaeda“ narius, nepranešusi apie tai Berlyno vyriausybei, rašo žurnalas „Der Spiegel“. Šis planas buvo pažengęs taip toli, kad apie jį buvo pranešta kitiems CŽV padaliniams, tačiau galiausiai tos operacijos buvo atsisakyta, nes jai nepritarė šios agentūros biuras Vokietijoje, rašo „Der Spiegel“.

ZAGREBAS

Socialdemokratas Ivo Josipovič, kuris žadėjo atvesti Kroatiją į Europos Sąjungą ir pažaboti korupciją, laimėjo valstybės vadovo rinkimus, surinkęs daugiau nei 60 proc. balsų, rodo paskelbti oficialūs rezultatai. 52 metų baudžiamosios teisės dėstytojas ir klasikinės muzikos kompozitorius, kurio politinė karjera yra nesuteršta, žadėjo tapęs prezidentu vadovauti „griežtai kovai su korupcija“ ir pasiekti, kad būtų įgyvendintas Zagrebo tikslas 2012 m. prisijungti prie ES.

ARTIMIEJI RYTAI

JERUZALĖ

Izraelio vyriausybė patvirtino planą, pagal kurį palei sieną su Egiptu bus pastatytas užtvartas, padėsiantis kontroliuoti neteisėtų migrantų srautą, pranešė vienas Izraelio vyriausybės pareigūnas. Vienas vyriausybės komitetas leido pastatyti tris užtvartus palei 250 kilometrų sieną, einančią daugiausiai per dykumas.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight 	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export 	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages 	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
	Krovinių pervažimas visoje Amerikoje.
	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

LYDI ŠVENTADIENIS

KRISTAUS KRIKŠTAS

PROTU IR TIKĖJIMU

Kun. VYTENIS VAŠKELIS

Neužmirštas posakis „Pažink save” tiesiogiai siejasi su klausimu, kas aš esu. Kai giedrią naktį pažvelgiame į nesuskaičiuojamas galaktikų žvaigždes ir stebimės neišmatuojamais jų tolais, galime pagalvoti: „Koks didis Tu, Kūrėjau, o aš toks mažas, kaip nykštukas!” Išvalgiai rašo Blezas Paskalis: „Kas gi vis dėlto yra žmogus tarp šių neišmatuojamų begalybių? Niekas, palyginti su begalybe, ir viskas, palyginti su niekuo, – vidurys tarp nieko ir visko. Jam dar be galo toli iki galutinių ribų suvokimo, daiktų pabaiga ir jų esmė neatrandamai paslėpta nuo jo nežvelgiamoje paslapyje: jis nesugeba matyti nei to nieko, iš kurio jis atsirado, nei tos begalybės, kurioje jis skendi.”

Vis dėlto nėra žmogui didelio nuostolio, kad jam neduota matyti to nieko arba nebūties, iš kurios Dievas pašaukė būti daiktus (Rom 4, 17). Nepalyginti svarbiau, kad žmonės yra apdovanoti protu ir tikėjimu suvokti, jog kūriniai byloja apie Kūrėją, pasauliai buvo sukurti Dievo žodžiu (Žyd 11, 3) ir kad mes niekadoms nebegrišime į nebūtį.

Tačiau būtina, kad žmogus, pažindamas Dievą ir Jį tikėdamas, nuolat augtų meile Jam. Tikintysis, laipsniškai gilindamasis į dieviškojo Apreiškimo tiesas, suvokia, kad jo mąstymo galios vis daugiau įgyja laisvės natūraliai rinktis tą pažintą gerį, kuris jį daro panašesnį į to gėrio neišsenkamą versmę – Švč. Trejybę. Pasak katekizmo, apdovanotas dvasine siela, protu ir valia, žmogus nuo pat savo prasidėjimo yra artimas Dievui ir skirtas amžinajai palaimai. Jis tampa tobulas, kai ieško ir myli tai, kas teisinga ir gera.

Tiesa, pasitaiko, kad Viešpaties šviesoje gyvenantis žmogus, pavyzdžiui, kartais veikiamas inercijos ar anksčiau buvusių ydų liekanų, su-

klysta. Tačiau jo protas, būdamas imlus tiesai, suvokęs, kad suklydo, be matant stengiasi pasitaisyti.

Pasakojimas apie pirmųjų amžių krikščionis eremitus, apsigyvenusius vienuoje, turi pamokančią potekstę. Vienas iš brolių, ižeistas kito, panoro atkeršyti. Jis susirado abatą Siozų, papasakojo, kas atsitiko, ir pridūrė: „Tėve, aš noriu atkeršyti.” Tačiau senolis maldavo atiduoti šį reikalą Dievui į rankas. „Ne, – atsakė brolis, – aš priversiu jį sumokėti už tai, ką pasakė.” Tada senolis pakilo ir ėmė melstis šiais žodžiais: „Dieve, Tu mums nebereikalingas ir mums nebereikia Tavo globos, nes, kaip sako šis brolis, mes norime ir galime atkeršyti.” Tada brolis pažadėjo atsisakyti minties atsilyginti tuo pačiu.

Jei savo intelektą skatinsime skaitydami apie finansus, sodininkystę ar sportą, būsime didesni šių sričių žinovai. Tačiau tai vargu ar mums padės tą gyvenimo akimirką, kai reikės padaryti žaibišką sprendimą – atsisakyti paikos, gundančios nusi-dėti minties. Be jokios abejonės, jei skirsime daugiau laiko, pavyzdžiui, filosofinių ir teologinių tekstų bei Šventojo Rašto skaitymui, tai ne tik su B. Paskaliu gebėsime prisipažinti, kad kartais pasijuntame tarsi prirakinti viename šio plataus pasaulio kamputyje, nežinodami, kodėl esame kaip tik šioje, o ne kitoje vietoje, bet suvoksime ir kitą tiesą: kaskart tobulinant savo mąstymo nuostatas, tobulės ir tikėjimo veikiami mūsų motyvuoti kasdieniai veiksmai.

Tada tobulės mūsų visas dabartinis bei būsimasis gyvenimas, nes tolydžio besiplečianti mūsų mąstymo vizija vis aiškiau bylos, kad viskas, kas mums nutiko ir dar nutiks, vyksta pagal Dievo Tėvo planą, kuris yra iš anksto mums numatytas, o svarbiausias jo kertinis akmuo – visa apimanti meilė.

Bernardinai.lt

Margumynai

JT įspėja dėl biologinės įvairovės nykimo

Jungtinės Tautos (JT) sausio 11 d. 2010-uosius paskelbė Tarptautiniais biologinės įvairovės metais, tuo pabrėždamos, jog žmonių gerovė prastėja nykstant gyvūnams. Kaip praneša BBC, prieš 8 metus tarptautiniu mastu buvo sutarta, jog iki 2010 metų bus sustabdytas biologinės įvairovės nykimas, tačiau šie tikslai nebuvo pasiekti.

Žmonių miestų plėtra, ūkininkavimas bei infrastruktūra yra pagrindinės gyvūnų nykimo priežastys.

Sausio 11 d., pirmadienį, Berlyne (Vokietija) oficialiame Jungtinių Tautų (JT) renginyje apie biologinės įvairovės išsaugojimo svarbą turėtų kalbėti šalies kanclerė Angela Merkel, o JT generalinis sekretorius Ban

Ki-moon savo kalbą paskelbs video žinutėje.

Pasak mokslininkų, retų gyvūnų rūšių Žemė netenka taip sparčiai, jog greitai galėsime skelbti šeštąjį didįjį išnykimą – visi buvę iki šiol įvyko dėl natūralių priežasčių, pavyzdžiui, asteroidų smūgių. „Mums gresia išnykimo krizė. Puikiausių ir sudėtinių natūralių ekosistemų nykimas, kuris pastebimas visoje planetoje, yra grėsmė žmonijai dabar ir ateityje”, – cituojama Jane Smart, JT Biologinės įvairovės konservavimo grupės atstovė.

JT finansuojamas tyrimas atskleidė, kad vien miškų kirtimas pasaulio ekonomikai kasmet kainuoja 2–5 mlrd. JAV dol. **Lrt.lt**

2009–IEJI GRAND RAPIDS APYLINKĖJE

„Baltijos kranto” lituanistinės mokyklos mokytojų talkininkė Emilija Pranc-kevičiūtė.

„Baltijos kranto” lituanistinės mokyklos mokytoja Venta Civinskaitė-Norris.

Atkelta iš 4 psl. Vieną šeštadienį Audra Astraitė-Philips mokė vaikus kaip daryti šiaudinius papuošalus lietuviškai eglutei.

Tarptautinės Kalėdos. Frederick Meijers botanikos ir skulptūrų sode Grand Rapids mieste kas metai vyksta „Kalėdos pasaulyje” (Christmas Around the World) programos. Lietuviai šiame renginyje dalyvauja su lietuviškai papuošta eglute. Lapkričio 25 d. tokią eglutę papuošė Donatas ir Kathy Astrai, Audra Astraitė-Philips, Gražina Dainelienė ir Gražina Kamantienė. Programa veikė iki 2010 m. iki sausio 10 d.

Kalėdų Eglutė – gruodžio 5 d. Tradicinė LB apylinkės Kalėdinė eglutė – šventinė vakaronė Šv. Petro ir Povilo parapijos sporto salėje pavyko. Gausiai susirinkusius lietuvių ir jų draugus vaišino LB valdybos nariai su šilta vakariene, kava ir su-neštais desertais. Surengtas šaunus aukcionas, vaikams suorganizuoti žaidimai ir rankdarbių stalai. Salės sienas puošė tūkstantmečio proga vykusio vaikų piešinių konkurso darbai. „Baltijos kranto” lituanistinės mokyklos mokiniai pirmą kartą pasirodė su jų ir direktorės Svajos Mikulionytės bei jos pagalbininkų paruošta įdomia programa. Mokinių,

mokytojų bei tėvų paruoštos dekoracijos puošė sceną ir salę. Tūkstantmečio piešinių konkurso laimėtojus atrinko komisija (Nijolė Baniukaitienė, Gražina Kamantienė, Viktorija Stasiūnaitė-DeMarco). 6–9 metų grupėje laimėtojai buvo: I vieta – „Gedimino pilis 1000”, 9 metų Austė Treškaitė; II v. „Karalius Gediminas”, 9 m. Renata Jonaitis Acuna; III v. – „Lietuvos miškas”, 7 m. Justinas Gylys. 10–16 m. grupėje laimėtojai: I v. – „Klaipėdos uostas”, 16 m. Ugnė Paalksnytė; II v. „Kryžių kalnas”, 11 m. Kotryna Paalksnytė; III v. – „Aušros vartai”, 12 m. Radvilė Butkevičiūtė. Visi laimėtojai gavo JAV LB Michigan apygardos valdybos atsiųstas pinigines dovanas ir pažymėjimo lapus.

Finansai. Pagal LB Grand Rapids apylinkės išdininko Jono Treškos, Jr. pranešimą per visus 2009 metus buvo gauta 2,279.50 dol. pajamų, išleista 2,098.35 dol., uždirbta 181.15 dol. 2009 m. gruodžio 31 d. banke buvo 917.68 dol.

In Memoriam. 2009 metais mus amžinai paliko Kazys Alkevičius, klebono tėvas Bud Morrow, Verutė Pao-vienė, Veronika Stasiūnienė, Šarūnas Strolia, kiti.

„Draugo” korespondentas

Tūkstantmečio vaikų piešinių konkurso laimėtojos: (iš k.) Radvilė Butkevičiūtė, Kotryna Paalksnytė, Austė Treškaitė (priekyje) ir Ugnė Paalksnytė. Nuotraukoje tūksta laimėtojų Renatos Jonaitytės ir Justino Gylio.

J. Daubėnas, gyvenantis **Paradise Valley, AZ**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą bei paaukojo 50 dol. auką. Labai ačiū.

Angelė Katelienė, gyvenanti **Chicago, IL**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui” ir 50 dol. auką. Labai ačiū už Jūsų paramą.

REMIKIME
DRAUGO FONDA –
RŪPINKIMĖS „DRAUGU”!
TEL.: 773-585-95000
WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVOS KARIO ATSIMINIMAI

Leonas Čerškus

Nr. 147

8. Darbai

Kai patekome į Ugolj Elgeną, jau pirmosiomis dienomis mus pradėjo skirstyti įvairiems darbams. Vieni buvo paskirti į kasyklą, kiti darbui prie siaurojo geležinkelio, nutiesto nuo elektrinės iki kasyklos. Dar kiti – staliais, statybininkais, o kai kurie – darbui į mechanines dirbtuves. Pastaroji darbovietė šiame lageryje buvo laikoma prestižine. Todėl į ją buvo renkami tik specialistai (tekintojai-frezuotojai bei įrankininkai), kurie jau esą dirbė tokį darbą laisvėje.

Šiuos „specialistus“ atrinkinėjo ir egzaminavo dviese: kažkoks civilis rusas ir vienas iš anksčiau atvykusių šio lagerio kalinių, į kurį rusas kreipdavosi vardu ir tėvavardžiu. Išardamas tą tradiciškai rusišką kreipinį, civilis iškreipdavo kalinio vardą bei tėvavardį taip, kad man tada nekilo nė menkiausio įtarimo, kad tas lagerio administracijos palankumą įgijęs kalinys gali būti net ne slavas. Beje, jis ir pats rusiškai kalbėjo be jokio akcento. Kai šis neaiškos kilmės „egzaminatorius“ iš mūsų pamainos išsirinko porą jaunuolių, atseit, mokinių į mechanines dirbtuves, man pasidarė aišku, kokių „specialistų“ jam iš tikro reikia.

Vieną naktį dar prieš minėtą atranką man užėjus į tambūrą aš atsitiktinai užtikau tą išsigimėlį aktyviai „egzaminuojantį“ vieną septyniolikmetį jaunuolį, kurį vėliau jis ir išsirinko vienu iš 2 „mokinių“. Tikrąją šio nuožmaus homoseksualisto kilmę ir pavardę mes sužinojome tik po kokių šešių mėnesių, kai jis kažkur atsitiktinai prakalbo lietuviškai. Bružas (tokia buvo to iškrypėlio pavardė) turėjo nemažą autoritetą ne tik tarp enkavėdistų administracijos, bet ir tarpkriminalinių kalinių.

Darbas mechaninėse dirbtuvėse buvo laikomas prestižiniu todėl, kad jos bei jų darbuotojų barakas stovėjo arčiau lagerio vartų ir buvo atskirtos nuo visų kitų barakų. Tai buvo visai atskira (bet neatitverta) zona, į kurią iš kitų barakų niekas neturėjo teisės įeiti. Beje, ir taip po bendrą zoną vaikščioti buvo draudžiama. Jeigu vienam reikėjo nueiti į ambulatoriją ar virtuvę, būtinai turėjai gauti leidimą. Kaliniai dirbantys mechaninėse dirbtuvėse, buvo maitinami geriau ir gyveno geresnėse sąlygose. Jie ir miegojo ne kaip visi lagerininkai – ant sukaltų narų, o lovose su patalyne.

9. „BUR“

Be mechaninių dirbtuvių zonos kitame lagerio pakraštyje buvo dar viena zona zonoje, nuo kitų atskirta aukšta, spygliuota dviejų eilių tvora. Joje stovėjo tik du barakai. Jie buvo vadinami „BUR’u“ („Barak usilen-nova režima“, sutrumpintai iš rusų kalbos „Sustiprinto režimo barakas“). Į šiuos barakus tradiciškai būdavo talpinami kaliniai, pažeidę lagerio režimą ar kitaip nusižengę administracijos įvestai tvarkai. Bet Ugolj Elgene buvo kitaip. Ten dabar gyveno niekam nematomi „urkos“ – išdidūs kriminaliniai kaliniai. Kalintys šiame „BUR’e“, kaip ir dirbantys mechaninėse dirbtuvėse, gaudavo geresnį maistą.

Rusija, kaip prievartos imperija, jau nuo seno garsėjo ne tik savo kalėjimais ir lageriais, bet ir juose gyvavusiomis nepakartojamomis „tradicijomis“. Viena iš tokių tradicijų buvo kalinių susiskirstymas į atskiras kastas. Sovietų laikais pagrindinę vergiško darbo jėgą ir didžiausią skaičių sudarė politiniai kaliniai. Kriminaliniai kaliniai visuose lageryuose tarpusavyje buvo skirstomi į dvi pagrindines grupes – „urkas“ ir „sukas“. Kiekviena iš jų atskirai dar galėjo turėti savų porūšių bei savą subordinaciją. „Urkomis“ vadinosi kriminaliniai kaliniai – vagys, žmogžudžiai, banditai, tvarkingai tarpusavyje susiskirstę pagal rangą ir proporcingai pagal savo „profesinius“ nuopelnus. Jų elito etalonas buvo taip vadinamas „Vor v zakone“ („Vagis pagal vagių įstatymą“). Toks vagis, pakliuvęs į nelaisvę, neturėjo teisės prarasti savo nusikaltėlio „orumo“ ir bet koku būdu bendradarbiauti su lagerio administracija. Jis galėjo paklusti tik savo kastos vadams bei žiauriems vagių įstatymams, kurių vienas skelbė, kad „urkos“ neturi teisės prievartauti kitų kalinių, tarnaudami lagerio administracinėse pareigose. Tie kriminaliniai kaliniai, kurie dirbo įvairius valdiškus darbus (brigadininkai, darbų skirstytojai, virėjai, kirpėjai ir kt.) buvo niekinami ir vadinami „sukomis“ (rusiškai – „kalėmis“). Sovietų lageryuose tarp šių dviejų kriminalinių kastų visada virė kruvina kova. Lageryuose, kuriuose daugumą sudarė viena grupė, be jokio gailesčio buvo žudomi kitai grupei priklausantys kaliniai. „Urkos“ buvo ypač negailestingi perbėgėliams, t. y. tiems savo klano nariams, kurie sutikdavo nors kiek bendradarbiauti su valdžia. Tokie neišsaugodavo savo gyvybės netgi tada, kai Gulago administracija perkeldavo tokį kalinį į visai kitą, tolimą imperijos lagerį. Nežinomais kanalais ir ten vagis pasiekdavo žinia – „Tot urka sūčilsia!“ („Šis vagis išdavė įstatus!“). Tai buvo tolygu neapskundžiamam mirties nuosprendžiui. Buvo tik laiko klausimas, kada jis bus įvykdytas. Budeliai, atlikę „šlapią darbą“, paprastai palypėdavo aukštyn savo klano karjeros laipteliais.

Lageryuose, kur persvarą turėjo „sukos“, politiniai kaliniai buvo žymiai labiau išnaudojami ir spaudžiami. O tuose lageryuose, kur vyravo „urkos“, buvo savotiškas savivaldos režimas ir su politiniais buvo elgiama kiek švelniau. Bet ir vieni, ir kiti mums buvo priešai.

Kai mes atvykome, kruvinas karas jau buvo pasibaigęs visiška „sukų“ pergale. Mums ko gero labai nepasisekė, nes Ugolj Elgenas buvo pilnai perėjęs į lagerio administracijai pavaldžių kriminalinių kalinių rankas. Jie vyravo visose vadovaujančiose pareigose. Tik nedidelė dalis dirbo šachtoje, bet taip pat vadovaujantį darbą. O likę gyvi „urkos“ buvo užspausiti BUR’e. Lagerio valdžia juos atskyrė, atseit, kad „sukos“ galutinai jų neišskerstų. Didžiausi kriminaliniai nusikaltėliai, kaip kočia „Socialistinės valstybės saugoma rūšis“, nieko nedirbo ir buvo išlaikomi dirbančių „liaudies priešų“ sąskaita, pastoviai gaudami geresnį maitinimą bei rūkalų. **Bus daugiau.**

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D. KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS

7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C. VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS

Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Sts. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIAUS TEL. 773-585-9500

Margumynai

Žemaitijos miškuose apsigyvens danieliai

Itin retai Lietuvoje sutinkami danieliai netrukus gyvens Žemaitijos miškuose. Sausį Telšių urėdija į laisvę ketina paleisti du patinėlius ir penkias pateles. Manoma, kad po keliolikos metų šių gyvūnų laisvėje gali gyventi kelios dešimtys.

Pasak miškininkų, Žemaitijos miškuose laisvėje gyvenančių danielių kol kas nėra. Sumanymas juos užveisti kilo dar prieš 14 metų, kai į

Amerikiečiai myli šunis ir nekenčia kačių

Katės yra „šlykštūs, dvokiantys padarai“, sako Mark David iš Warena (Missouri valstija). O šunys? Jie triukšmauja, viską jaukia, „laižo kitus ir save“, sako Sanford Reikes iš Louisville (Kentucky valstija).

Seniai žinoma, jog vieniems žmonėms patinka šunys, kitiems – katės, tačiau Amerikoje šunų persvara akivaizdi: 74 proc. žmonių labai patinka šunys, ir tik 41 proc. žmonių – katės, rašo latimes.com.

Associated Press-Petside.com atliktos apklausos duomenimis, nemėgstamų gyvūnų grupėje akivaizdi kačių persvara. 15 procentų apklaustų suaugusiųjų pasakė, kad nekenčia kačių, o šunų nekenčia vos 2 proc. apklaustųjų. 61 m. Joseph Moreus iš

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD ANDREW J. YU, MD

ir partneriai

Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ

7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių
bei kitų skausmų gydymas

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Jevgenijus Bardauskas,
Lrt.lt

Vestminsterio (California valstija), teigia suprantas, kodėl daugiau žmonių myli šunis. „Jų asmenybė labiau išreiškta, jie yra ištikimi šeiminiukui, – sako jis. – Katėms rūpi tik jos pačios, o šunys stengiasi, kad šeiminiukas būtų laimingas. Katėms nerūpi, ar jūs patenkintas, ar ne.“

Be to, kačių elgesys destruktivus, sako 70-metė Joy Rasch iš Kennewick (Washington valstija), kuri labai pyksta, kad kaimynų katės gauda paukščius ir voveres jos kieme. „Katinai žymi savo teritoriją arba trečią ryto užsilipa ant malkų krūvos ir bjauriai kniaukia“, – pridūrė ji.

Tačiau nors kačių mylėtojų yra mažiau, jie savo išrinktuosius gyvūnus myli taip pat karštai kaip šunų mylėtojai myli šunis. **Delfi.lt**

Dešimtokai „televizijos laidoje“ „Lietuvos talentai“.

Smagu šokti su Kalėdų seneliu.

Kalėdinė šventė Čikagos lituanistinėje mokykloje

VIDA RUPŠIENĖ

Ir vėl Kalėdos, ir vėl metai baigiasi, ir vėl Kalėdų senelis vaikšto su pilnu maišu dovanų.

Kalėdos neaplenkė ir Čikagos lituanistinės mokyklos. Mokiniai ir mokytojai plūso keletą savaitgių, ruošdamiesi kalėdiniais pasirodymams, puošdami sales, laukdami Kalėdų senelio savo mokykloje. Ir su laukė.

Patys mažiausieji Kalėdinę šventę atšventė 2009 m. gruodžio 12 d., o vyresnieji kalėdiniais pasirodymais džiugino visus gruodžio 19 d. Penktos klasės mokiniai su mokytojomis (Rimantė Kaveckaitė ir Rolanda Varnauskienė) kasmet ruošia Kūčių vakarienę. Mokiniai, mokytojų padedami, į šventę įpina autentiškas lietuviškas tradicijas – eglutės puošimą, nakties burtus ir Kūčių vakarienes stalą su 12 valgių ir šieneliu ant stalo.

Pirmokai, antrokai ir trečiokai Kalėdų vakarą tapo kiškučiais, sniego seniais besmegeniais, nykštukais ir kitais pasakų herojais.

Didesnieji ketvirtokai bandė improvizuoti lietuvių liaudies dainą „Išėjo tėvelis į mišką“ ir jiems tikrai pavyko (mok. Vilija Aukštuolienė). O kostiumų gražumas!

Šeštos A klasės mokinukai pasėkė žiemos pasaką „Sniego karalienė“ (mok. Audronė Sidaugienė). Gerda (Miglė Rupšaitė) ir Kąjus (Augustas Tamavičius) įsitikino, kokia šalta žiema, kokia ledinė Sniego karalienės širdis (Olivija Stankevičiūtė). Šeštos B klasės mokiniai improvizavo pagal

„Du gaidelius“ (mok. Viktorija Turpinaitė).

Nemažai šurmulio būta ir vyresniųjų – septintokų-dešimtokų – pasirodymuose. Vyresnieji jau nenori būti nei kiškučiais, nei meškučiais, labiau siai jiems patinka ką nors parodyti. Taip nutiko ir šiemet. Dešimtokai, patys vyriausieji mokykloje, pakvietė į lietuvišką televizijos laidą „Lietuvos talentai“, į kurią „atvyko“ tokie „įžymūs žmonės“, kaip Amerikos lietuvė iš Los Angeles (Simona Sidaugaitė), Kazys iš Kauno (Mantvydas Rupšas), krepšininkas iš Biržų (Nerijus Meškauskas), manekenė iš Lietuvos sostinės (Justina Pokvietytė), gimnastė iš Palangos (Laura Puzelytė), Lietuvos šokėjlė (Eglė Dauksaitė). „Talentus“ vertino žiūrovai ir vertinimo komisijos narės (Paulina Lapinskaitė ir Greta Karvelytė). „Talentai“ tikrai sužibėjo. Dešimtokų pasirodymai visada būna nuotaikingi ir ilgai išliekantys atmintyje, juk tai paskutiniai pasirodymai lituanistinėje mokykloje. Vaikai nestokojo šmaikštumo, žiūrovai linksmiai plojo, ir visų veiduose spindėjo Kalėdinė nuotaika.

Nuotaikingai senius besmegenius scenoje lipdė aštuntokai, jie susirinkusiems žiūrovams tvirtino, kad norint gauti netikėtų dovanų reikia eiti miegoti! O ryte smagumas – dovanomis apdalinti visi.

Septintoji A sekė Kalėdinę pasaką, tačiau joje viskas apvirto aukštyne – ištikimieji draugai muškietininkai susipyko, Raudonkepuraite nugalėjo vilką, atskridęs Karlsonas nenorėjo valgyti uogienės ir visi kiti

Kalėdinis pasirodymas baigėsi šokių.

pasakų veikėjai ieškodami Kalėdų, pasiklydo pasakose. Septintoji B panoro pabūti „mažais, bet tuo pačiu dideliais“ kodėlčiukais. Mergaitės, pasidabinusios puošniomis suknelėmis (Brigita Dubauskaitė, Greta Kanclelytė, Goda Stelnionytė) berniukai (Lukas Koliuško, Andrius Blekys) – kostiumais, klausė mamos, kodėl žemė apvali, kodėl vyrams dygsta ūsai, kodėl bosas piktas, kodėl, kodėl, kodėl?... Pabaigoje traukė visiems žinomą skaičiuotę „Eni meni diki daki urbi šmurbi šmiki šmaki....“ ir visiems visiems susirinkusiems linkėjo ramių, gražių Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų!

Taip smagiai vyko moksleivių pasirodymai. Baigėsi spektakliai, dekoracijos vėl metams sugulė į dėžes.

Apdalinti dovanomis, mokiniai išsiskirstė namo.

Tačiau šurmulys mokykloje ne nurimo – dabar jau mokytojai bėgo, skubėjo, tvarkė Jaunimo centro kavinę, ruošėsi Kalėdinei puotai. Kasmetinėje mokytojų puotoje būna linksmas ir smagu. Organizatoriai (patys mokytojai) pasistengia, kad niekam netektų nuobodžiauti. Šių metų puotos tema – dešimtmečių permainos madoje. Tad puotoje teko sutikti ne vieną širdžiai mielą estrados atlikėją, gerai žinomą žmogų ar kultūros atstovą. Atvyko ansamblis „Nerija“, Džordana Butkutė, grupė ABBA, buvo atkeliavę hipiai ir keletas įžymių ponijų. Nepamiršta ir mokyklos direktorė Jūratė Dovilienė, kuri neseniai atšventė gražų 60 metų jubiliejų – jai sudainuota „Ilgiausių metų“.

Netikėtą žinią pranešė puotos organizatorės – kitų, 2010 metų, Kalėdinę mokytojų puotą teks organizuoti Tigro metais gimusioms kolegėms – mokytojai Daliai Stonkuvieni ir mokyklos direktorės pavaduotojai Lai-mai Apanavičienei.

Dėkojame šių metų Kalėdinės mokytojų puotos organizatorėms Evelinai Karalienei ir Silvijai Eglynaitei už nuostabų pasibuvimą su bendradarbiais, draugais, už šiltus pasikalbėjimus ir su nekantrumu lauksime vėl kitų metų.

Smagiai, šiltai ir triukšmingai nušurmuliavo Kalėdos Čikagos lituanistinėje mokykloje, vaikai ir mokytojai išsiskirstė susitarę susitikti jau 2010 naujais metais, pilni naujų jėgų ir optimizmo darbuose.

Sėkmės ir pasisekimo Tigro metais.

Ketvirtokus ir šeštokus taip pat aplankė Kalėdų senelis.

Vidos Rupšienės nuotraukos

A † A
DANGUOLĖ OKAITĖ
ALTMAN

Staiga mirė 2010 m. sausio 2 d. Parish, Floridoje, sulaukusi 70 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Kaune. Užaugo Čikagoje.

Giliame liūdesyje liko: vyras Dennis, duktė Molly su vyru Scott, anūkas Zachary; podukra Cathy Altman Nortquet su šeima, posūnis Norman; vyro sesuo Barbara Davis ir jos šeima; dvi seserys Nijolė Kairienė ir Birutė Nowak su šeimomis.

Velionė buvo a. a. Adomo motina ir a. a. Skirmanto sesuo.

Laidotuvės bus privačios.

Nuliūdę artimieji

Šalčiausių pasaulio miestų
gyventojai žiemos nebijo

Žiemos speigai ir sniego pusnys paralyžiuoja gyvenimą Europoje, JAV ir Azijoje: neskrenda lėktuvai, strin-ga traukiniai, pusnyse lėtai pukši automobiliai.

Snieguota ir šalta žiema prie šilumos ir patogumų pratusius žmonės žavi tik televizijos ekranuose ar dainelėse apie baltas žiemos šventes. Tiesa, pasaulyje yra vietų, kur speigas, sniego pusnys ir pūgos – kasdienybė. Tų kraštų gyventojų nebaugina net Antarktidos pingvinams nemalonus šaltis.

Rytų Sibiro tyruose, amžino išalo žemėje Jakutijoje yra Oimiakon kaimas. Tai – šalčiausia žmonių nuolatos gyvenama vieta žemėje. „Stalino mirties rate“, vietoje, kur sovietų diktatorius tremdavo pačius nepaklusniausius politinius kalinius Oimiakono gyventojai kieme sniegą kasa net tada, kai temperatūra nukrinta žemiau 50 laipsnių pagal Celsijų. Tiesa, kartą čia atšalo dar labiau, termometras rodė net 71,2 laipsnius pagal Celsijų. Tai – žemiausia oro temperatūra vietose, kur nuolat gyvena žmonės.

Oimiakono kaime gyvena keli šimtai žmonių, jie neturi karšto vandens, tapyklas stato lauke ir nesinaudoja mobiliaisiais telefonais. Savo namus kaimiečiai šildo malkomis ir anglimi, o kaimo vaikai į mokyklą neina tik tada, kai oro temperatūra nukrenta žemiau 50 laipsnių pagal Celsijų. Vidutinė oro temperatūra žiemą Oimiakone 45 laipsniai žemiau nulio. Kaime veikia viena parduotuvėlė, o daugelis gyventojų verčiasi

poledine žvejyba ir medžiokle.

Trys dienos kelio automobiliu nuo Oimiakono ir pakliūsite į Jakutijos sostinę Jakutską. Tai – šalčiausias didelis miestas žemėje. Čia gyvena apie 200 tūkstančių žmonių, o vidutinė oro temperatūra žiema – 40 laipsnių žemiau nulio.

Miestas gyvas net tada, kai lauke spaudžia nepakeliamas speigas. Jakutske veikia du oro uostai, universitete mokosi studentai, moksleiviai skuba į mokyklas, o meno mylėtojai – į teatrą. Tiesa, einant į teatrą akinius patartina palikti namuose, lauke jie gali prišalti prie veido odos.

Šalta ne tik Sibire, šalčiausia vieta JAV – Stanley miestelis Idaho valstijoje. Vasara čia gana šilta, bet žiemos metu privalu šiltai apsirengi, nes šaltukas spaudžia panašiai, kaip Jakutijos tyrлаukiuose.

Europoje šaltas oras taip pat nėra toks didelis netikėtumas, koks gali pasirodyti klausant paskutinių žinių per televiziją. Skandinavijoje žiemos metu visada spaudžia šaltukas. Štai Suomijos šiaurėje šią savaitę termometro stulpelis rodė –30 laipsnių šalčio, bet nieko tai nestebino. Žmonės važiavo į darbus, vaikai keliavo į mokyklas.

Norvegijos Roro mieste paskutines porą naktų smarkokai spaudė šaltis – termometras rodė –40, bet keliuose nebuvo automobilių spūsčių, mokyklose nekilo panika, o parduotuvėse užteko maisto produktų.

Pagal BBC informaciją parengė

Jūratė Vážgauskaitė
Bernardinai.lt

Oimiakono kaimas.

2010 m. sausio 8 d. Čikagoje po sunkios ligos mirė

A † A
GENĖ
VIŠOMIRSKIENĖ

Aktyvi Balzeko lietuvių kultūros muziejaus rėmėja ir neetatinė darbuotoja 1987–2004 m.

Gimė Lietuvoje, Šiauliuose. 1927 m. baigė Vilniaus valstybinį universitetą magistro laipsniu iš Romanų filologijos (prancūzų kalbos ir literatūros). Mokytojavo Vilniaus 7-oje vidurinėje mokykloje, dėstė prancūzų kalbą vyresnėse klasėse. Kaip naujų mokyimo metodų įdiegėja bei aktyvaus kalbų dėstymo propaguotoja. Višomirskienė dirbo neetatine Vilniaus universiteto ir Vilniaus Pedagoginio universiteto dėstytoja, vadovaudama prancūzų filologijos studentų praktikai daugiau nei 30 metų. Jos gili erudicija, savo dalyko žinojimas, atsidavimas studentams ir bekompromisinis reiklumas sau, palietė šimtus jaunų gyvenimų ir suformavo daugelio iš jų profesines bei žmogiškąsias vertybes.

Paskutiniuosius gyvenimo metus praleido Čikagoje, skaitydama nesuskaičiuojamus literatūros kūrinius, spaudą įvairiomis kalbomis, nepaliaujamai klausydama klasikinės muzikos ir ją studijuodama. Nors ir lankėsi Lietuvoje kiekvienų metų vasarą, nepaprastai ilgėjosi savo gimtojo krašto, jautriai reagavo į Lietuvos politines bei kultūrines realijas.

Su nenumaldomu širdies skausmu šiandien jos gedi: dukra Loreta Višomirskis, Čikagos Harold Washington koledžo profesorė, mylima anūkė Ula Jurkūnas, oftalmologė, Harvardo universiteto profesorė, anūkės vyras Andrius Jurkūnas, Citizens banko Bostone valdytojas, ir jų vaikai – Višomirskienės auginti ir puoselėti proanūkiai Mija ir Tomas.

Genė Višomirskienė bus pašarvota Damar-Kaminski Funeral home, 7861 S. 88th Ave., Justice, Illinois 60458, www.damar-kaminskifuneralhome.com

Lankymas antradienį, sausio 12 d., nuo 3 val. p. p. iki 9 val. v.

Visos aukos bus skiriamos: Balzekas Museum of Lithuanian Culture, 6500 S. Pulaski Road, Chicago, Illinois.

Palaikų kremavimas uždaroje apeigose trečiadienį, sausio 13 d. Urna su pelenais bus laidojama Vilniuje, šeimos kape Karių kapinėse.

Nuliūdę artimieji

A † A
ALEKSANDRA ŠVARIENĖ
ŽUKAITĖ

Po ilgos ligos, mirė 2010 m. sausio 8 d., sulaukusi 95 m. amžiaus. Gyveno Lemont, IL. Gimė Lietuvoje, Kaune.

Nuliūdę liko: sūnus Jonas su žmona Zita; duktė Marytė Švaras; anūakai Dalė ir Petras su šeimomis; kiti giminės Čikagoje ir Lietuvoje.

Velionė buvo žmona a.a. Jono Švaro.

A. a. Aleksandra bus pašarvota ketvirtadienį, sausio 14 d. nuo 8 v. r. iki 9:30 val. ryto Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont, IL. Šv. Mišios 10 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, Lemont. Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Gerald Daimid. Tel.: 800-994-7600
arba www.petkusfuneralhomes.com

A † A
ALGIUI TRINKŪNUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną LAIMĄ ir visus artimuosius.

dr. Vitas ir Dalia Aleknos
dr. Alvydas Koncė

♦**JAV LB Lemonto socialinių rei-**kalų skyriaus administracija sausio 13 d. 2 val. p. p. kviečia į filmų popietę Pasaulio lietuvių centro skaitykloje. Jos metu bus rodomas vaizdas juostės apie LB Lemonto socialinio skyriaus metų užbaigimo renginį tęsinys. Taip pat pamatysite puikią Naujųjų metų sutikimo Brighton Park apylinkėje meninę dalį. Dėkojame Algimantui Kežiui už taip meistriškai paruoštą ir padovanotą mums vaizdajuostę.

♦**Čiurlionio galerijoje, Jaunimo** centre sausio 15 d., penktadienį, 7:30 val. v. atidaroma Reginos Nėdas darbų paroda „Gyvenimo simboliai. Abstrakcijos“. Dalyvaus autorė.

♦**Moterų klubas „Alatėja“** sausio 17 d., 12 val. p. p. kviečia dalyvauti „Sekmadienio popietėje su savimi“, kuri vyks Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636. Apsupti Reginos Nėdas darbų parodos „Gyvenimo simboliai. Abstrakcijos“ – galbūt dar kartą susimąstysime apie savo gyvenimo vertybes; klausdami poetės Eglės Juodvalkės eilių ir gyvenimo istorijos – gal išmoksime į savo gyvenimą žiūrėti viltingiau; diskutuodami su psichologe Laima Zavistauskas tema „Optimizmo galia pesimizmo laikais“ – gal išvysime visas blogas mintis, kaip ir greitai prabėgančią žiemą. Ateik! Atsivesk draugę, bičiulę, pažįstamą ir pabūk kartu su „Alatėja“ ir su savimi.

♦**JAV LB Brighton Park apylin-**kės valdyba praneša, kad sausio 17 d., sekmadienį, Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje, 4420 S. Fairfield Ave., po 10 val. r. šv. Mišių įvyks metinis narių susirinkimas. Dalyvavimas būtinas. Programoje – valdybos pranešimai, finansinė ataskaita, dalies naujų valdybos narių perrinkimas.

♦**Lemont High School Perfor-**ming Arts Center (800 Porter St., Lemont, IL) 2010 m. sausio 23 d. 7 val. v. koncertas „Sąskambiai“. Bilietus galima įsigyti www.boxoffice.tickets.com/dainava; Pasaulio lietuvių centro raštinėje bei sekmadieniais po 9 val. r. ir 11 val. r. šv. Mišių misijos prieangyje.

♦**Sausio 31 d., sekmadienį, 6 val.**

v. Edge Ice Arena, 735 E. Jefferson, Bensenville, IL 60106, vyks ledo spektaklis „After Dark“, kuriame be kitų ledo žvaigždžių pasirodys ir lietuvis šokėjas Aidas Reklus. Bilietus galima įsigyti tinklalapyje: www.icetalentinc.com.

♦**Filisterių skautų sąjungos Či-**kagos skyriaus iškilminga sueiga įvyks š. m. vasario 6 d. 4 val. p. p. Pasaulio lietuvių centre, Lemont, apatinėje valgyklos salėje. Dalyvaujame uniformuoti.

♦**Pasaulio lietuvių centras visus** kviečia į metinį pokylį „Viduramžių puota“, kuris vyks vasario 6 d. 6 val. v. Programoje dalyvauja: „Dance-Duo“, „Gabija“ ir „Cigarai“. Visus vaišins restoranas „Kunigaikščių už-eiga“. Atvykusių į puotą Viduramžių rūbais laukia staigmena. Vietas užsisakyti galite tel.: 630-852-3204 (Daina Siliūnienė) arba tel.: 630-915-3110 (Goda Misiūnienė).

IŠ ARTI IR TOLI...

♦**Sausio 30 d. 8 val. v. ir sausio** 31 d. 4 val. p. p. Greenwich High School Dickerman Hollister Auditorium, Hillside Road, off Rte. 1 in Greenwich, CT, vyks Greenwich Symphony Orchestra koncertas. Solistė – smuikininė Edita Orlinytė. Skambės Henri Vieuxtemps koncertas smuikui Nr. 5, Franz Schubert „Nebaigtoji simfonija“ ir Antonín Dvorak simfonija Nr. 8. Bilietų kaina – suaugusiems 30 dol., jaunimui – 10 dol. Daugiau informacijos tel.: 203-869-2664 arba internetinėje svetainėje: www.greenwichsym.org

♦**Vasario 6 d., 4:30 val. p. p. Lie-**tuvos Nepriklausomybės minėjimas Latvian Hall, 10710 3rd Ave. NE, Seattle, WA. Laukiame Jūsų pakilia nuotaika ir naminiais gardumynais, kuriuos norėtume matyti virtuvėje iki 4 val. p. p.

♦**Vasario 20 d., 9 v. r. – 4 val. p. p.** pirmosios Seattle lietuvių Užgavėnės Happy Trails Horse Adventure Park. Įėjimas – 20 dol. suaugusiems, 10 dol. – vaikams. Mažyliai iki 2 metų amžiaus įleidžiami nemokamai. Prašome apsirūpinti maistu, kaukėmis ir gera nuotaika. Daugiau informacijos – Aušra Vaštakas (el. paštas: laume@amsn.com).

Lietuvių išeivijos studentų stažuotės Lietuvoje programa 2010 m. vasarą

Lietuvių išeivijos studentų stažuotės (LISS) ruošia ir vykdo JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba.

LISS tikslas – sudaryti galimybę išeivijoje gyvenantiems universitetų studentams vasaros metu atlikti stažuotę Lietuvoje. Šią vasarą numatomos trys stažuotčių programos:

- lietuviškai kalbantiems studentams du mėnesius stažuotis pagal specialybę;
- lietuviškai nekalbantiems lietuvių kilmės studentams 6 savaites stažuotis ir mokytis lietuvių kalbos;
- lietuviškai kalbantiems jaunuoliams (16 metų ir vyresniems) vieną mėnesį dirbti savanoriais.

Susidomėjote programa? Daugiau sužinosite atvykę į susitikimą su LISS programos direktore, JAV LB KV vicepirmininke Birute Bublione ir šios programos dalyviais, Amerikos lietuviais studentais Lina Maciūnaite, inžiniere iš Philadelphia, PA Sigita Poskočimaite ir Raimundu Kazlausku iš Čikagos (pastarieji – medicinos studentai). Jie pasidalins įspūdžiais iš savo stažuotės Lietuvoje, parodys jų sukurtą filmą apie gyvenimą Vilniuje.

Bus galima užsiregistruoti ateinančios vasaros stažuotei. Susitikimas įvyks sausio 17 d. 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Tel. pasiteiravimui: 708-691-9674.

Žiemos renginiai Čikagoje

Žiema turi savo malonumų ir visiškai nebūtina užsidaryti namuose. Čikagoje žiemą vyksta daug įvairiausių renginių. Siūlome skaitytojams keletą jų.

Sausio 29–31 dienomis (penktadienį nuo 7 val. v. iki 8 val. v., šeštadienį ir sekmadienį nuo 11 val. r. iki 8 val. v.) Grant Park, S. Balbo & Michigan Ave., Chicago, IL 60603 vyks „Sniego dienos“. Jų metu įvairios varžybos, galėsite pasižiūrėti sukurto ledo skulptūras. Įėjimas nemokamas.

Mėgstate čiuožti pačiužomis? Kviečiame apsilankyti Millennium Park čiuožykloje. Vasario mėnesį čia

Daugiau informacijos apie renginius Čikagoje galite sužinoti apsilankę tinklalapyje: www.cityofchicago.org/specialevents

Kaip nuvykti į renginius visuomeniniu transportu galite sužinoti tinklalapyje: www.transitchicago.com

Gauta paminėti

„NEIŠBLĖSTANTYS ATSIMINIMAI“

Gediminas Balčiūnas. „Tremtinio iš Zanavykų krašto atsiminimai“. Redaktorius Jonas Duoba. Kaunas, 1999 m.; minkštais viršeliais, 164 psl., iliustruota nuotraukomis.

Knygos autorius šiuo metu gyvena Čikagos priemiestyje, į JAV atvykęs jau iš nepriklausomos Lietuvos 1991 m. Savo prisiminimus apie tremties kančias pradėjo rašyti Lietuvoje Atgimimo laikotarpiu, tačiau rankraščių nebuvo leista išsivežti, kai pasitaikė proga emigruoti į JAV. Kadangi net po 50 metų (su šeima į Sibirą buvo ištremtas 1948 m.) skaudūs išgyvenimai ir prisiminimai nebuvo išblėse, G. Balčiūnas nutarė juos iš naujo parašyti ir išleisti knygą, teigdamas: „Tegul apie visa tai paskaito vaikai, anūkai, giminės,

galėsite ne tik patys pačiužinėti, bet ir pamatyti profesionalių ledo čiuožėjų pasirodymus bei dalyvauti jų ruošiamose treniruotėse. Treniruotės vasario 6–28 dienomis vyks šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8 val. r. iki 8:30 val. r. ir nuo 9 val. r. iki 9:30 val. r. Pasirodymai vyks vasario 5–27 dienomis penktadieniais ir šeštadieniais 7, 8:30 ir 10 val. v. Įėjimas – nemokamas.

Jay Pritzker Pavilion, 201 E. Randolph St. Chicago, IL 60602, š. m. vasarį nemokamai galėsite lankyti šokių kursus. Vasario 6–28 dienomis šeštadieniais ir sekmadieniais profesionalus šokių vadovas valandą mokins Jus šokių žingsnelių. Užsėmimų laikas – 1–2 val. p. p. ir 5–6 val. v. Rengėjai įspėja, kad vietų skaičius ribotas, tad atvykti į pamokas prašome gerokai anksčiau.

2010 m. sutikimas pagal kinų kalendorių ir Naujametinė eiseną vyks vasario 14 d. nuo 12:30 val. p. p. Chinatown, 24th St. & Wentworth Ave., Chicago, IL 60616. Įėjimas nemokamas.

draugai, bičiuliai. Vieni kitiems palinkėkime ir Dievo maldaukime, kad baisūs stalininio teroro laikai, kuriuos man, mano artimiesiems ir daugybei kitų mūsų tautiečių teko iškentėti, daugiau niekad, niekad nepasikartotų. Telioka jie šurpus žiaurios praeities prisiminimas” (autorius žodis – „Pratarmė”).

Turinys padalintas į tris dalis: „Vaikystė ir paauglystė, tremtis, grįžimas į tėvynę”; „Gedimino ir Filomenos skrydis per Atlantą. Pirmieji įspūdžiai JAV” ir trečioji dalis neturi pavadinimo. Joje telpa „Balčiūnų šeimos istorija”, „Kam to reikėjo?” ir Kęstučio Balčiūno apžvalga „Lietuvos golgotos”.

Be abejo, įdomiausias pirmasis knygos skyrius apie Gedimino Balčiūno ir jo šeimos tremtį, gyvenimą (jeigu tai galima pavadinti gyvenimu) Sibire, sunkų darbą, alkį, nuolatinę baimę ir tėvynės ilgesį. Skaitant mūsų tautiečių atsiminimus iš tremties, visuomet stebina tremtinių lietuvių tarpusavio susiklausymas, vieno kitam pagalba, užuojauta, nors visi buvo to paties skaudaus likimo broliai ir sesės. G. Balčiūno šeima visgi buvo viena laimingesnių – jai pavyko ne tik iš Sibiro grįžti į tėvynę (tiesa, niekas ten anuo metu jų nelaukė išskėstu glėbiu, niekas nepasiūlė darbo, buto), bet ilgainiui atvykti į Ameriką.

Norintys įsigyti knygą, gali kreiptis į jos autorių telefonu: 1-708-430-8011.

Parengė **B. R.**

Aldona M. Prapuolenytė, gyvenanti **Putnam, CT**, užsisakė „Draugą” skaityti dar vienerius metus. Kartu su prenumeratos mokesčiu atsiuntė ir 50 dol. auką. Labai ačiū.